

Nota van Inlichtingen (algemeen)

In het kader van de aanbesteding met kenmerk IUC23-011 IB A&P 2023 zijn tot en met 2 oktober 2023, (sluitingsdatum voor het stellen van schriftelijke vragen) door partijen onderstaande vragen gesteld.

Bij elke vraag is door de Aanbestedende dienst het bijbehorende antwoord vermeld. De vragen en antwoorden vormen met deze Nota van Inlichtingen een integraal onderdeel van het beschrijvend document.

Let op: de planning is als volgt gewijzigd:

Activiteit	Datum
Publicatie Aankondiging opdracht	13-09-2023
Nadere inlichtingen/stellen van vragen	02-10-2023 tot 14:00
Publicatie Nota van Inlichtingen	24-10-2023
Uiterste datum van Inschrijving	06-11-2023 tot 14:00
Mededelen gunningsbeslissing	21-11-2023
Verificatiefase: aanleveren van (aanvullende) bewijsstukken (10 Kalenderdagen)	22-11-2023 tot en met 01-12-2023
Bezwaartermijn	22-11-2023 tot en met 11-12-2023
Definitieve gunning	12-12-2023
Ondertekening van de Raamovereenkomst	12-12-2023
Datum ingang Raamovereenkomst	01-01-2024

Vragen			Antwoorden
Nr.	Locatie (document, hoofdstuk, pagina)	Vraag	
1	Algemeen	U gebruikt in het beschrijvend document, net als in verschillende bijlagen, de term 'audit' in relatie tot de gevraagde A&P-testen. Is onze aanname correct dat dit A&P-	Uw aanname is correct

		testen/penetratietesten betreft en geen (assurance)audits vanuit het oogpunt van governance.	
2	Beschrijvend document 3.1, blz 10	Dit is een aanzienlijke aanbestedingsprocedure, bent u bereid tot een 2e ronde voor het stellen van vragen?	De aard van de vragen en antwoorden is niet zodanig dat een tweede ronde nodig is.
3	GUE 12	Wat verstaat u onder 'strike vertrouwelijkheid'?	"Strikte vertrouwelijkheid".
4	W8	Hoe kent u hier precies punten aan toe? Begrijpen we goed dat dit zo is als wij kunnen voldoen aan de daar genoemden laagst mogelijk aantal dagen?	Ga ervan uit dat er geen planning beschikbaar is. Wat is het maximaal aantal kalenderdagen dat Inschrijver kan garanderen, na ontvangst van de opdracht, waarbinnen met de test wordt aangevangen? Zowel voor normale als voor spoedopdrachten. Houdt rekening met de aspecten waarop uw antwoord beoordeelt zal worden, waaronder voldoende onderbouwing. Zie Beschrijvend Document paragraaf 4.2.7.
5	Bijlage II	Het UEA document is leeg (niet ingevuld). Wilt u de ingevulde versie van het document aan Inschrijver beschikbaar stellen?	We zullen een voor ingevuld exemplaar uploaden bij deze Nvl.
6	UE 32	Deze eis is net niet helder geformuleerd. Kan u verduidelijken wat u hiermee bedoelt?	In het geval dat door Opdrachtnemer Gegevens worden verwerkt van Opdrachtgever geldt dat Opdrachtgever geen Gegevens voor eigen doeleinden zal delen dan wel verwerken, behalve na expliciete toestemming van de Opdrachtgever. Voor die expliciete toestemming dient Opdrachtnemer om Gegevens voor eigen doeleinden te kunnen delen of verwerken, aan te geven welke Gegevens dat zijn en waarom deze strikt noodzakelijk zijn om de Overeenkomst uit te kunnen voeren.
7	W 10	U geeft een limiet van maximaal 8 pagina's in A4 als een voorbeeldrapportage. Onze rapportages zijn altijd uitgebreid waarvoor 8 pagina's te kort is om de kwaliteit te kunnen beoordelen. In lijn met andere recente overheid-RFP's stellen wij voor het aantal pagina's naar 40 bij te stellen. Gaat u hiermee akkoord?	het maximum aantal pagina's betreft de toelichting. De voorbeelden van de deliverables mogen als een separate bijlage buiten het maximum aantal pagina's bijgesloten worden. Het aantal voorbeeldrapportages is overigens niet belangrijk met betrekking tot de beoordeling. Hoe minder voorbeeldrapportages waarmee de gevraagde kwaliteit kan worden aangetoond, hoe beter. Wij stellen voor: één adequate voorbeeldrapportage per gevraagde soort A&P test waarmee de kwaliteit worden aangetoond.
8	Beschrijvend Document pag 23	De tabel onder aan de bladzijde loopt door de tekst heen waardoor e.e.a. onduidelijk is. Kunt een nieuwe versie sturen.	Er is een nieuwe versie geüpload in TenderNed.

9	Beschrijvend document 5.5.2.1, blz 23	Moet de ISO27001 certificering bij inschrijving of na gunning aangetoond worden?	Zie GE3: "Op verzoek levert de winnende Inschrijver hiervan onderliggende bewijsstukken aan na de mededeling van de gunningsbeslissing". Dit geldt dus alleen voor de winnende Inschrijver en na mededeling van de gunningsbeslissing.
10	Bijlage A Par 4.1	Eis GU3 loopt door de tekst. Het is onduidelijk of hierdoor iets niet te lezen is. Kunt u een nieuwe versie sturen.	Er is een nieuwe versie geüpload in TenderNed.
11	Beschrijvend Document GE4	Wij vermoeden dat er bij de formulering van de kerncompetentie tekst is weggevalen In de vorige aanbesteding stond namelijk: - Diensten qua aard gelijk aan de onderhavige opdracht - Uitgevoerd bij een publiek- of privaatrechtelijke instantie, bij voorkeur instellingen met een ICT landschap vergelijkbaar met dat van Opdrachtgever - Beschrijving van de gebruikte methoden en technieken - Beschrijving van de toegevoegde waarde van Inschrijver op de ingezette tools - Welke erkende beveiligingsnormen zijn toegepast bij het uitvoeren van de opdracht Kunt u dit, indien nodig, aanpassen?	Uw aanname is juist. GGE4 wordt als volgt aangepast: Voor elke klantreferentie geldt dat deze ten minste dient te voldoen aan de volgende voorwaarden: - Diensten qua aard gelijk aan de onderhavige opdracht - Uitgevoerd bij een publiek- of privaatrechtelijke instantie, bij voorkeur instellingen met een ICT landschap vergelijkbaar met dat van Opdrachtgever - Beschrijving van de gebruikte methoden en technieken - Beschrijving van de toegevoegde waarde van Inschrijver op de ingezette tools - Welke erkende beveiligingsnormen zijn toegepast bij het uitvoeren van de opdracht Met een klantreferentie mogen meerdere kerncompetenties worden aangetoond. Met de referentie toont de Inschrijver aan over de benodigde kerncompetentie te beschikken voor de uitvoering van de aanbestede opdracht. Dat betekent dat de Inschrijver blijk geeft van ervaring op essentiële punten van de aanbestede opdracht. Als Inschrijver zich beroept op de technische bekwaamheid van andere entiteiten (derhalve entiteiten die geen deel uitmaken van Inschrijver) dan toont hij na het nemen van de gunningsbeslissing aan dat hij over de noodzakelijke middelen kan beschikken voor de uitvoering van de opdracht. Let op, in het Uniform Europees Aanbestedingsdocument dient aangegeven te worden op welke andere entiteiten een beroep wordt gedaan.
12	Bijlage A W4	W4: Het beschrijven van de testtooling suite, aantallen tools, de mate van participatie in ontwikkeling en toegevoegde waarde is een uitgebreide materie. We voorzien daar krapte in de maximaal aantal A4 (2) voor de beantwoording om een volledige en onderscheidende toelichting te even op onze testtooling. Bent u bereid dit aantal pagina's op te hogen naar 4?	Een maximum aantal van 4 A4's voor wens 4 is akkoord

13	Bijlage ix	Kunt u dit formulier aanleveren in word (docx) formaat?	Er is een Word (docx) versie geupload.
14	Bijlage A – blz 10 2.3.7 (Vormvereisten)	Gebruiker RRB1 merkt op in de opmerkingen dat dit wellicht niet klopt. Is dit correct of niet?	De beantwoording dient zowel in MS Word als in PDF formaat te worden geüpload. N.B. Dit geldt voor de beantwoording van alle wensen.
15	Beschrijvend document en Bijlage A - Specificatie van de opdracht.pdf	Op diverse plaatsen in de documenten staan MS-Word Comments. Kunt u om verwarring te voorkomen svp voor al deze comments beschrijven wat de uiteindelijke tekst is?	In de pdf's op TenderNed was aanvankelijk op verschillende plaatsen nog een review opmerking meegekomen in de pdf's. Dit is dezelfde dag nog gecorrigeerd. Inschrijvers kunnen ervan uitgaan dat de gepubliceerde teksten de definitieve versies zijn. De verschillende review opmerkingen zijn daarin verwerkt.
16	Beschrijvend document 4.2.6, blz 18	Wordt in deze paragraaf verwezen naar Bijlage VII? Het genoemde tabblad "Factor" ontbreekt in Bijlage VII	Dit is inderdaad een onjuiste verwijzing. Hier moet verwezen worden naar Bijlage VII tabblad "Bonus-Malus". Het is aangepast in een nieuwe versie van het Beschrijvend Document.
17	Beschrijvend document 5.9.1, blz 26	Niet alle documenten komen in het overzicht terug. Wanneer moeten de volgende documenten aangeleverd worden bij indienen of na gunning: - Bijlage XI Verklaring Rusland - Bijlage X Social Return Bijlage 1 Verklaring rechtsgeldige ondertekening	VE12 wordt als volgt aangepast: Inschrijver dient Bijlage I – Rechtsgeldige ondertekening, Bijlage II – Uniform Europees Aanbestedingsdocument, Bijlage V –Klantreferenties, Bijlage VI – Conformiteitenlijst, Bijlage VII – Prijsmodel, Bijlage IX – Beantwoording Wensen, Bijlage X – Model verantwoording Socials Return, Bijlage XI – Verklaring Sancties Rusland en, indien relevant, Bijlage III – Verklaring gelieerde rechtspersonen volledig en naar waarheid in te vullen en separaat, tegelijk met de Inschrijving, te uploaden in TenderNed.
18	Beschrijvend document 5.8, blz 26	Er zijn 12 Wensen en elke wens moet in een individuele bijlage geplaatst worden, Betekent dit dat Bijlage IX 12 maal gekopieerd dient te worden?	Een nieuw bijlage IX is beschikbaar, zie "Bijlage IX - Beantwoording wensen 16102023.docx", waar alle antwoorden op alle wensen in moeten worden opgenomen. Bijlagen zoals een voorbeeld rapportage mogen afzonderlijk worden aangeleverd (vormvrij). Zorg hierbij voor een juiste verwijzing naar de bijlagen. Bijlage IX moet in Word en PDF aangeleverd worden. VE11 is hiernaar aangepast.
19	Beschrijvend document 5.5.2.3	U noemt dat per kerncompetentie 1 referentie is vereist. Daarna noemt u 1 kerncompetentie. Dit impliceert dat slechts 1 referentie is vereist voor deze hele aanbesteding. Gezien het belang van het onderwerp van deze aanbesteding, lijkt dat aan de lage kant. Is dit bewust? Bovendien zijn de eisen die u stelt aan deze kerncompetentie tamelijk minimaal waardoor de lat voor Inschrijvers wel heel erg laag lijkt te liggen ten opzichte van vergelijkbare aanbestedingen. Is dit inderdaad uw intentie?	Zie antwoord vraag 11.

20	Bijlage IX	Kan Inschrijver bij de beschrijven van een wens de standaard teksten in de Bijlage verwijderen?	Dat is prima. Een nieuw bijlage IX is beschikbaar, zie "Bijlage IX - Beantwoording wensen 231009.docx"
21	Beschrijvend document, par 2.4.1, pag 8	De getoonde omzet komt overeen met 5 contractjaren. Bedoelt u hiermee dat overeenkomst voor 5 jaar wordt afgesloten?	De Raamovereenkomsten worden aangegaan voor vier jaren. Voor de maximaal geraamde waarde is ervan uitgegaan dat af te sluiten Nadere overeenkomsten in tot maximaal één jaar kunnen doorlopen na expiratie van de Raamovereenkomsten.
22	Artikel 2.2 Beschrijvend Document	De overeenkomst kan eenzijdig door u worden verlengd. Wij wensen de mogelijkheid te hebben een verlenging te weigeren. Onder omstandigheden kan in redelijkheid niet van ons verwacht worden in te stemmen met een verlenging. Wij stellen voor aan artikel 2.2 Beschrijvend Document de volgende zin toe te voegen: "Het staat Opdrachtnemer vrij deze verlenging te weigeren." Gaaf u daarmee akkoord?	Nee, dit is niet akkoord.
23	Bijlage VI, Conformiteitenlijst	UE39 in de Conformiteitenlijst lijkt niet te bestaan in Bijlage A, specificatie van de opdracht. Staat deze elders of dient deze te vervallen in de Conformiteitenlijst?	UE39 kan inderdaad vervallen in de Conformiteitenlijst.
24	Bijlage A, EU17, pagina 15	Deze uitvoeringseis bevat de zin "De CV's bevatten cumulatief minimaal hetgeen gesteld is in GUE14 en GUE15." GUE15 gaat over de annuleringsregeling van opdrachten en lijkt geen raakvlak te hebben met het onderwerp CV's. Kunt u dit toelichten?	De eis UE17 wordt als volgt aangepast: "Opdrachtnemer dient bij aanvang van de Overeenkomst de Sleutelfiguren op te geven inclusief vermelding van de specialismen per Sleutelfiguur en levert daartoe de CV's aan van de Sleutelfiguren. De CV's bevatten cumulatief minimaal hetgeen gesteld is in GUE 14"
25	Beschrijvend document, 2.1&2.2, p5	U geeft aan dat "De bestaande Raamovereenkomsten voor A&P testen, IB-Audits en IB-adviesdiensten expireren per 31-08-2023" en dat de nieuwe raamovereenkomst ingaat per 1 januari 2024. Worden er in de tussentijd geen A&P testen uitgevoerd?	Er worden in de tussentijd A&P testen uitgevoerd onder de afgesloten Nadere overeenkomsten met de huidige Opdrachtnemers, die per 31-12-2023 expireren.
26	Beschrijvend document, 2.1&2.2, p5	De vorige raamovereenkomst gold voor drie jaar met een optie tot verlengen. Waarom is hier geen gebruik van gemaakt? Kunnen deelnemers uit de vorige overeenkomst zich opnieuw inschrijven voor deze nieuwe overeenkomst?	Van de verlengingsoptie is geen gebruik gemaakt vanwege de verwachting dat de geldende maximaal geraamde waarde zou worden overschreden gedurende dat vierde jaar. Er worden geen marktpartijen op voorhand uitgesloten.
27	Beschrijvend document, 5.5, p23	De tekst op deze pagina loopt door elkaar. Zou u een nieuwe versie van het document kunnen delen waarin de tekst op de goede plek staat?	Er is een nieuwe versie geüpload in TenderNed.

28	Beschrijvend document, 7, p31	De lijst met bijlagen behorende bij het beschrijvend document bevat andere bijlagen dan wij hebben ontvangen. Wij hebben ontvangen: A. Specificatie van de opdracht 1. Begrippen en afkortingenlijst 2. Concept raamovereenkomst IB A&P 2023 3. Handreiking due diligence 4. Business Etiquette 5. Elektronisch factureren aan de Rijksoverheid 6. <ontbreekt> 7. BIO 8. VIR-BI 2013 A1. Service Level Rapportage Kunt u bevestigen dat deze set aan documenten compleet is en hierop het beschrijvend document aanpassen? De verklaringen en modellen bijlagen komen wel overeen.	De lijst met bijlagen in het Beschrijvend Document klopt inderdaad niet. Ik bevestig bij deze dat de lijst zoals u deze geformuleerd heeft, klopt.
29	Beschrijvend document, par 5.5.2.1, blz. 23	Verschillende tekstblokken staan over elkaar heen, waardoor het slecht leesbaar is. Kunt u dit herstellen?	Er is een nieuwe versie geüpload in TenderNed.
30	Beschrijvend document, par 5.8 VE 11, blz. 26	U geeft bij de eerste bullit aan dat de wensen middels individuele Bijlagen in TenderNed dienen te worden geplaatst. De Bijlage IX zelf geeft aan dat het is toegestaan de wensen in het zelfde document te beantwoorden. Kunt u nader aangeven wat hierin prevaleert?	Zie het antwoord bij vraag 18.
31	Beschrijvend document, par 5.8 VE 11, blz. 26	U geeft aan bij de vierde bullit dat de beantwoording van de wensen anoniem dient te zijn. In Bijlage IX geeft u aan dat deze ondertekend dienen te worden met opgave van de naam van de onderneming. Dat is strijdig met elkaar. Kunt u aangeven hoe hiermee om te gaan?	Een nieuw bijlage IX is beschikbaar, zie "Bijlage IX - Beantwoording wensen 16102023.docx", waar alle antwoorden op alle wensen in moeten worden opgenomen. In deze nieuwe bijlage wordt de eerste pagina ondertekend. T.b.v. de beoordeling wordt de eerste pagina verwijderd, zodat de beoordeling anoniem plaatsvindt.
32	Beschrijvend document, par 5.5.2.1, pag 23	Hier lijkt iets mis te gaan in de opmaak. Kunt u aangeven welke tekst hier dient te staan ofwel kunt u het Beschrijvend Document aanpassen zodat dit deel beter leesbaar is?	Er is een nieuwe versie geüpload in TenderNed.

33	Beschrijvend document, 5.4, p21	Mogen documenten digitaal worden ondertekend (met een rechtsgeldige digitale handtekening)?	Ja, dat is toegestaan.
34	Beschrijvend document, par 5.1 VE 1, blz. 20	U geeft aan dat de Word en Excel documenten bij de inschrijving leesbaar dienen te zijn in het 2013 formaat. Inschrijver maakt gebruik van MS365 en daarin hebben wij niet de optie om bestanden op te slaan in dit formaat. Is het MS-2003 formaat een voor U acceptabel formaat?	MS365 formaat is acceptabel.
35	Beschrijvend document, par 5.4 VE 7, blz. 22	U geeft aan dat de Inschrijving rechtsgeldig ondertekend dient te zijn. Bedoelt u hiermee de UEA? Zo nee, kunt u limitatief aangeven welke documenten naast de UEA rechtsgeldig ondertekend dienen te zijn?	De Inschrijving, eventuele begeleidende brief en alle bijlagen genoemd in hoofdstuk 7 onder verklaring en modellen, Bijlagen I t/m XI.
36	Bijlage A, par 5.3, UE29, blz 21	U vraagt Opdrachtnemer om zich te committeren aan BIO en VIR-BI 2013. De aard van de gevraagde Attack- en Pentesten rijmt niet met deze standaarden. Want in opdracht van u plegen we bewust een vorm van computervredebreuk. We zijn uiteraard wel compliant met betrekking tot documentopslag, geheimhouding e.d.. Kunt u nader toelichten hoe we deze eis dienen te interpreteren, zodat we JA kunnen zeggen?	Het feit dat Opdrachtnemer in het kader van uit te voeren A&P testen niet (geheel) kan voldoen aan de BIO en/of VIR-BI 2013 wordt door Opdrachtgever toegestaan. De BIO en VIR-BI 2013 zijn kaders die gelden voor de Overheid. Van Opdrachtnemer wordt verwacht dat de aangeboden Diensten het beveiliging niveau van Opdrachtgever, zoals beschreven in Bijlage 7 & 8 van het Beschrijvend Document – BIO en de VIR-BI 2013, niet aantast. Dat beveiliging niveau is met het uitvoeren van A&P testen niet aan de orde. Door de A&P testen wordt Opdrachtgever juist in staat gesteld (eventuele) kwetsbaarheden te verhelpen en er voor te zorgen dat het beveiliging niveau niet wordt aangetast.
37	Bijlage A, par 2.3.7, pag. 10	Vormvereisten. U geeft aan dat wij daarvoor het format dienen te gebruiken. Kunt u aangeven op welke wijze Inschrijvers dit moeten verzorgen? Moeten inschrijvers daarvoor ieder document starten met de reeds aanwezige tekst in Bijlage IX. Verwacht u tevens dat alle Wensvragen ook ondertekend worden middels het handtekeningen blok in Bijlage IX?	Zie opmerking bij vraag 30 en 31.
38	Beschrijvend document, par 5.9.1, pag 26	Is het voor de AD mogelijk om een volledige checklist voor inschrijvers te delen waarin duidelijk is welke documenten u verwacht bij indiening (al dan niet welke documenten ondertekend dienen te zijn) en welke bewijsstukken na voorlopige gunning. Nu staat dit verspreidt door het document en geeft een overzicht in par 5.9.1 die niet volledig is, Bijlage XI ontbreekt bijvoorbeeld)	Zie antwoord vraag 17.
39	BD, pagina 7	U vraagt aan de ene kant penetratietesten maar tevens ook code reviews. Dit zijn verschillende expertises waarbij (goede) codereviewers nog schaarser zijn dan (goede) pentesters. U vraagt wel om één tarief, waardoor het moeilijk is om de codereviewers te betalen. Het verdisconteren in een tarief is lastig aangezien dit afhankelijk is van het	Wij gaan niet akkoord met het hanteren van een aparte tariefkaart voor codereviews. De inschatting is namelijk maximaal 5% codereviews.

		aantal code reviews ten opzichte van aantal pentests. Kunt u akkoord gaan met het hanteren van een aparte tariefkaart voor codereviews?	
40	BD, pagina 10	U heeft een omvangrijke aanbesteding gepubliceerd waarin veel elementen moeten worden uitgewerkt door gegadigde. De door u aangegeven planning is vrij kort en de planning in het BD loopt achter op de daadwerkelijk planning (publicatie aanbesteding 13/9 vs. 15/9 werkelijk). Verder speelt in deze periode ook de herfstvakantie. Om gegadigden de tijd te geven om een inhoudelijke goede uitwerking te doen vragen wij u om de inschrijftermijn met drie weken te verlengen. Dit geeft gegadigden meer tijd maar brengt de uiteindelijke deadline van 1/1/2024 (ingang raamcontract) niet in gevaar. Bent u hiertoe bereid?	De planning is gewijzigd. In deze wijziging is rekening gehouden met de gestelde Wettelijke termijnen.
41	Bijlage A1 - Service Level Rapportage	Wij krijgen de indruk dat bijlage A1 stamt uit de tijd van de vorige aanbesteding. Wij noemen enkele voorbeelden: • Rij 41: Hier wordt gesproken over IB-audits, terwijl uit het BD blijkt dat dit niet in de scope van de aanbesteding zit. • Rij 45: Hier wordt gesproken over IB-onderzoeksdiensten, terwijl uit het BD blijkt dat dit niet in de scope van de aanbesteding zit. • Rij 52: Hier wordt verwezen naar par 6.3.2 terwijl dit par 6.2.2 dient te zijn. • EIS 17: U geeft hier aan dat het eerste moment van indexatie 1 september 2021 is. Zou u zo vriendelijk willen zijn om een geactualiseerde bijlage A1 te verstrekken?	Bijlage A1 - Service Level Rapportage is aangepast.
42	Bijlage IV - Hoofdelijke aansprakelijkheid	Hierover wordt gesproken op pagina 26 van het beschrijvende document, deze lijkt echter te ontbreken. Klopt het dat er ook geen Bijlage 6 en een Bijlage IX is?	Bijlage 6 ontbreekt inderdaad, deze is verwijderd uit de aanbesteding. Bijlage IX bestaat wel en is te vinden op TenderNed. Hiervan is echter een nieuwe versie geüpload. Zie het antwoord bij vraag 30.
43	Beschrijvend Document – paragraaf 5.4	Is onze veronderstelling juist, dat de bevoegdheid van de ondertekenaar gerelateerd is aan het bedrag waarmee ingeschreven wordt op de aanbesteding (“de geraamde waarde”) en niet aan de geraamde waarde zoals Opdrachtgever die opgenomen heeft in het beschrijvend document?	De bevoegdheid van de ondertekenaar is gerelateerd aan de waarde van de inschrijving. Dit moet blijken uit de registratie bij de Kamer van Koophandel.
44	Bijlage 1	Kan Opdrachtgever het gebruik van Bijlage I nader toelichten? Mede ook gezien er op diverse andere formulieren (bijv. UEA en Referentieformulier) reeds rechtsgeldige handtekening geplaatst dienen te worden.	Zie paragraaf 5.4.1. van het Beschrijvend Document.

45	Bijlage 2	Graag ontvangt Opdrachtnemer een voorbeeld van een ‘Nadere Overeenkomst’, zodat we ons een goed beeld van een dergelijke Nadere Overeenkomst kunnen vormen.	De Raamovereenkomst wordt uitgenut door middel van Nadere Overeenkomsten. Met iedere partij wordt één administratieve Nadere Overeenkomst afgesloten waaronder de opdrachten verwerkt worden. Iedere opdracht bestaat uit een acceptatiebrief met bijbehorende inkoopopdracht. De Nadere Overeenkomst bevat dus geen Nadere afspraken. De voorwaarden van de Raamovereenkomst zijn van toepassing op het uitvoeren van de overeenkomst en de opdrachten.
46	Beschrijvend Document – paragraaf 5.5.2.1	Dit onderdeel is in dit document moeilijk leesbaar (o.a. nummering VE5 tot GE2 in relatie tot de alinea’s). Kan Opdrachtgever dit stuk herstellen?	Er is een nieuwe versie geüpload in TenderNed.
47	Bijlage 2 – art 3.1	Kan Opdrachtgever het verschil duiden tussen een Nadere Overeenkomst en een Inkoopopdracht? In het Beschrijvend document en/of Bijlage A is het onderscheid niet duidelijk weergegeven.	Zie opmerking onder vraag 45.
48	Beschrijvend-Document- 5.1, pagina 20	Is het toegestaan om de referentiebeschrijving in het Engels aan te leveren?	Nee.
49	Beschrijvend document VE 11, pagina 26	“De antwoorden op de wensen worden middels individuele bijlagen geplaatst”. Bijlage IX bevat een ondertekening. Volstaat het als Inschrijver 1x een verklaring geeft van toepassing op alle wensen? Is het dan toegestaan in de bijlage de tekst en ondertekening te verwijderen en alleen de betreffende wens (beschrijving en antwoord) te laten staan?	Zie antwoord bij vraag 30.
50	Bijlage A -, Offerte procedure pagina 15	Mag de offerte in het Engels?	Nee.
51	Bijlage A -, Offerte procedure pagina 15	Kan de aanvraag door Opdrachtgever in het Engels opgesteld worden?	Nee.
52	5.1.1 van bijlage A	Is er ruimte om overeenstemming te bereiken over de vervaldatum van het voorstel?	Offertes die ingediend worden naar aanleiding van een Offerteprocedure dienen ten minste 60 dagen na dagtekening geldig te zijn vanaf de sluitingsdatum van de Offerteaanvraag.

53	Beschrijvend document, 4.2.4 & 4.2.5, p18	Kunt u een minimum uurtarief hanteren om manipulatie van de BKP-formule door een onrealistisch laag uurtarief te voorkomen?	Met een onrealistisch laag uurtarief wordt BKP-formule niet gemanipuleerd. Het betreft hier een absolute gunningsmethodiek wat impliceert dat uw inschrijving wordt vergeleken met de gestelde referentieprijs. In het tabblad "Bonus-Malus" kunt u lezen hoe de ondergrens en de bovengrens qua prijsstelling voor de Bonus-Malus is gedefinieerd. Er wordt géén minimum uurtarief gesteld. Hoe de gestelde referentieprijs tot stand is gekomen kunt u lezen in het antwoord op vraag 64.
54	Beschrijvend document, 4.2.5, p18	Waarom wordt er gerekend met een bonus / malus? Een lager uurtarief leidt toch automatisch al tot een lagere vergelijkingswaarde? Waarom moet dat extra beloond, c.q. afgestraft worden?	De Belastingdienst is op zoek naar een beste Prijs/Kwaliteit-combinatie. Wanneer een lage prijs wordt geoffreerd komt uw propositie in het gebied met de meer verticale BPKV-lijnen. Dit betekent dat een score op kwaliteit meer doorslaggevend gaat worden. Met de bonus/malus wordt daarmee tevens een extra impuls vanuit de gunningscriteria voor kwaliteit.
55	Beschrijvend document, 4.2.5, p18	Door het rekenen met de fictieve gunningstarieven door middel van de bonus/malus wordt er extra voordeel gegeven aan partijen die een niet-marktconform tarief rekenen (<110EUR) tot een maximum van -10% extra voordeel bij een tarief van 80EUR per uur. De door u gehanteerde rekenmethode zal net als bij de vorige aanbesteding leiden tot het hanteren van niet-marktconforme tarieven, met alle gevolgen voor de uiteindelijk geleverde kwaliteit ten dien. Kunt u de bonus/malus regeling schrappen?	De bonus/malus regeling wordt niet geschrapt. Bij een laag tarief < € 80 conform de bonus/malus regeling zal voornamelijk en hogere score voor kwaliteit nodig zijn om op een lagere BPKV-lijn (BPKV-score) te komen. De te leveren kwaliteit komt tot uitdrukking in de gestelde kwaliteitscriteria.
56	Bijlage A, 4.1, p13	GUE4, hoe test u realistisch en marktconform? Kunt u een minimum uurtarief hanteren zoals gebruikelijk is in Raamovereenkomsten van deze omvang om manipulatie op prijs te voorkomen? (dat wil zeggen, door het indienen van een onrealistische lage prijs, en net voldoende kwaliteit, toch in de raamovereenkomst komen).	Zie hiertoe het geven antwoord op vraag 53.
57	Beschrijvend document 4.2.4 BKP formule	Kunt u enkele rekenvoorbeelden geven van de BKP formule zodat wij ons begrip van de formule kunnen toetsen?	In Bijlage VII – Prijzenformulier is een tabblad "BKP-grafiek" opgenomen, waarmee u uw propositie gevisualiseerd ziet binnen de gekozen gunningsmethodiek. Met het variëren van het tarief in tabblad "Tarieven" en uw eigen inschatting van de score voor kwaliteit in het tabblad "BPK-grafiek" kunt u uw begrip van de formule toetsen. Dit is kern de reden waarom het tabblad "BPK-grafiek" is toegevoegd aan Bijlage VIII – Prijzenformulier.
58	Beschrijvend document 4.2.5 weging van de wensen	Bij de kwaliteitsscore worden 1500 van de maximale 2500 punten toegekend door te voldoen aan de gunningseisen. Hierdoor weegt het gedeelte van 1000 te verdienen punten relatief maar weinig mee in de totaalscore. Hoe bent u gekomen tot deze verdeling? Bent u bereid dit aan te passen naar 500 punten voor de gunningseisen en 2000 aan wensen te verdienen punten? Zo nee, waar bent u wel toe bereid?	De totale kwaliteit van uw propositie komt tot uitdrukking in de eisen en wensen. $Q_{\text{totaal}} = Q_{\text{eisen}} + Q_{\text{wensen}}$. Wanneer de eisen en wensen worden beschouwd is 60% van de kwaliteit in eisen verdisconteerd en 40% van de kwaliteit in de wensen. Dit betreft een inschatting van de aanbestedende dienst, gebaseerd op meerjarige ervaring bij het gebruik van deze gunningsmethodiek. Aanpassen van deze verdeling wordt niet gedaan en is niet mogelijk. Aanpassen zou een wezenlijke wijziging impliceren.

59	Bijlage A, 5.1.1, p15	“De ingediende Offerte met de laagste prijs krijgt de Opdracht verstrekt.” Kunt u uitleggen hoe dit een goede indicatie is van de prijs/kwaliteit? Immers kan het zo zijn dat een Opdrachtnemer te weinig uren berekend om tot een te lage inspanning te komen waardoor de A&P test niet realistisch/representatief is. Ook worden Opdrachtnemers die inschrijven met een hoger uurtarief hier bij eenzelfde inspanning automatisch benadeeld.	Kwaliteit is deels reeds geborgd bij de selectie van de contractpartijen met deze aanbesteding. Daarna zal uit de gegunde partijen via een verdeelsysteem steeds een opdrachtnemer worden geselecteerd. zie ook 2.4.4. in het Beschrijvend Document. Uw vraag lijkt te gaan over de 'mini-competitie' die slechts in enkele gevallen van toepassing is. Alleen dan is de laagste prijs bepalend.																								
60	Bijlage A, par 4.1, GUE 2, blz 13	U spreekt in GUE 2 over Prijzen (meervoud). Uit het prijzenformulier maken we op dat u één Prijs vraagt (enkelvoud). Kunt u deze inconsistentie wegnemen?	In GUE 2 behoort 'Prijzen' (meervoud) inderdaad gelezen te worden als 'Prijs' (enkelvoud). Dit geldt in principe ook voor het tabblad “Tarieven” in Bijlage VII – Prijzenformulier dat ook enkelvoudig is, namelijk 'Prijs’.																								
61	Beschrijvend document, par 4.2.7, pag 19	Kunt u toelichten hoe de puntentoekenning 0, 1, 4, 7 en 10 zich verhoudt ten opzichte van de max ptn zoals genoemd in het schema op pagina 18 van het beschrijvend document?	Voor wens 10 is in onderstaande tabel uitgewerkt hoe de puntentoekenning (de beoordeling) zich verhoudt tot de uiteindelijke score van de betreffende wens. Voorbeeld wens 10 Totaal aantal te behalen punten wens 10 200 <table><tr><th>Beoordeling</th><th>in %</th><th>Aandeel in punten</th><th>Score</th></tr><tr><td>0</td><td>0%</td><td>0/10</td><td>0</td></tr><tr><td>1</td><td>10%</td><td>1/10</td><td>20</td></tr><tr><td>4</td><td>40%</td><td>4/10</td><td>80</td></tr><tr><td>7</td><td>70%</td><td>7/10</td><td>140</td></tr><tr><td>10</td><td>100%</td><td>10/10</td><td>200</td></tr></table>	Beoordeling	in %	Aandeel in punten	Score	0	0%	0/10	0	1	10%	1/10	20	4	40%	4/10	80	7	70%	7/10	140	10	100%	10/10	200
Beoordeling	in %	Aandeel in punten	Score																								
0	0%	0/10	0																								
1	10%	1/10	20																								
4	40%	4/10	80																								
7	70%	7/10	140																								
10	100%	10/10	200																								
62	BD, pagina 8	U geeft hier aan dat de verwachte omvang van de diensten EUR 1,5 miljoen per jaar is. In Bijlage VII geeft u echter aan dat het indicatief aantal uren 17.000 is per 5 jaar (een waarde van ca. EUR 1,8 miljoen). Dit lijkt haaks op elkaar te staan. Kunt u dit toelichten?	De geschatte opdracht waarde per bedraagt € 1,5 mln. Zoals in paragraaf 2.4.3. van het Beschrijvend Document staat beschreven is het de bedoeling om met vier Opdrachtnemers een Raamovereenkomst te sluiten. De 17.000 uren per 5 jaar per deelnemer komt als volgt tot stand.																								

			<table><tr><th>Per jaar</th><th>Referentieprij</th><th>Indicatie aant uren</th><td></td></tr><tr><td>€ 1.500.000,00</td><td>€ 110,00</td><td>13.636</td><td>uren</td></tr><tr><td></td><td></td><td>3.409</td><td>uren</td></tr><tr><td></td><td></td><td>17.045</td><td>uren</td></tr><tr><td></td><td></td><td>€ 1.875.000,00</td><td>In Euro's per deelnemer voor 5 ja</td></tr></table> De 17.045 uren zijn derhalve het indicatief aantal uren voor de 5 jaren per deelnemer bij een evenredige verdeling voor wat betreft uren. In Bijlage VII – Prijzenformulier is dit aantal afgerond naar 17.000. De rode aanduiding van de cel I12 in tabblad “Tarieven” heeft dit kader geen betekenis. Indien de € 1.875.00,- voor 5 jaren per deelnemer wordt vermenigvuldigd met 4 deelnemers, sluit dit weer aan bij € 7,5 mln., de totale opdrachtwaarde.	Per jaar	Referentieprij	Indicatie aant uren		€ 1.500.000,00	€ 110,00	13.636	uren			3.409	uren			17.045	uren			€ 1.875.000,00	In Euro's per deelnemer voor 5 ja
Per jaar	Referentieprij	Indicatie aant uren																					
€ 1.500.000,00	€ 110,00	13.636	uren																				
		3.409	uren																				
		17.045	uren																				
		€ 1.875.000,00	In Euro's per deelnemer voor 5 ja																				
63	Bijlage A – paragraaf 5.1.1. / GUE9	Op het prijzenblad moet een uurtarief opgegeven worden. Hoe verhoudt deze offerteprocedure zich tot het opgegeven uurtarief?	U doelt waarschijnlijk op het toetsen op marktconformiteit van de prijs in deze paragraaf. Deze tekst is onjuist en krijgt een nieuwe formulering. Zie hiervoor vraag 74.																				
64	Beschrijvend- Document, 2.4.1., 8	Is met de verwachte omvang, namelijk 1.500.000 euro per jaar en de referentieprij van 110 euro per uur rekening gehouden met inflatiecorrectie?	Het referentietarief van € 110,- is tot stand gekomen uit onze inzichten en kennis van de A&P-opdrachten die zijn uitgezet in de jaren 2020 tot en met 2022. Hierbij is rekening gehouden met indexering zoals weergegeven in paragraaf 4.2 van Bijlage A – Specificatie van de Opdracht v1.0. Tevens is hier rekening gehouden met een extrapolatie voor het jaar 2023.																				
65	2.4.4	Hoe is het bedrag 1.800.000 EUR van de diensten bepaald?	Paragraaf 2.4.4. betreft de “Nadere Overeenkomst”. Niet duidelijk is waaraan u refereert. Als verwijst naar de referentiewaarde van € 1.875.000,- zoals genoemd in paragraaf 4.2.4. kunt het antwoord lezen bij vraag 62																				
66	Bijlage a GUE13	Deze eis lijkt te suggereren dat er verschillende tarieven zijn maar in het prijzen blad zien we maar 1 tarief. Kunt u dit nader toelichten.	Nee, het betreft één tarief.																				
67	Prijsbijlage tab Tarieven	U gebruikt een Referentieprij van € 110,00. Dat is geen marktconforme prijs anno 2023. Kunt u dit svp aanpassen naar € 135,00 om een realistisch beeld te krijgen? Indien niet, waar bent u wel toe bereid?	Zie hiertoe het antwoord op vraag 53, 64 en 55.																				
68	Beschrijvend document- 4.2.6 – pagina 18	U geeft aan een marktconforme prijsstelling belangrijk te vinden en geeft in uw prijsformulier een referentieprij van 110 EUR per uur. In de markt worden tarieven gehanteerd die gemiddeld rond de 175 EUR per uur liggen.	Zie hiertoe het antwoord op vraag 53, 64 en 55.																				

		Bent u bereid u referentieprijs te verhogen en daarmee een meer marktconforme prijsstelling te hanteren?	
69	Bijlage A – blz 22 Specificatie van de opdracht - U34	Hoe oud mag een VOG maximaal zijn?	Zie UE20, bijlage A, pagina 16.
70	Beschrijvend document, 2.4.1, p8	Hoeveel opdrachten heeft u in de afgelopen drie jaar verstrekt (per variant)? Wat was de gemiddelde waarde per opdracht?	Wij kunnen niet voorzien in een opsplitsing per variant. Per jaar worden er op dit moment gemiddeld 55 A&P testen uitgevoerd. Gedurende de looptijd van deze Raamovereenkomst wordt een groei verwacht naar 150 A&P testen per jaar. Aan deze verwachtingen kunnen geen rechten worden ontleend.
71	Beschrijvend document, 2.4.4, p8	U geeft aan “Nadere overeenkomsten kunnen worden afgesloten met een looptijd tot maximaal één jaar na expiratie van de Raamovereenkomsten.”. Hoe worden er na het verstrijken van de raamovereenkomst Nadere Overeenkomsten verstrekt? De onderliggende Raamovereenkomst is immers niet meer geldig. Wat is de juridische basis van deze overeenkomsten?	Nadere Overeenkomsten worden afgesloten op vóór expiratie van de Raamovereenkomst.
72	Beschrijvend document, 2.4.4, p8-9	Is tijdens de vorige overeenkomst een Opdrachtnemer uitgesloten op basis van “onvoldoende geleverde kwaliteit van de Diensten”?	Van uitsluiten is geen sprake geweest. Het is voorgekomen dat een partij een opdracht niet gegund heeft gekregen op basis van de kwaliteit van de dienst. In dit geval is de opdracht doorgeschoven naar een andere Partij.
73	Beschrijvend document, 2.4.4, p9	“Uitgangspunt bij de verdeling van Nadere Overeenkomsten is dat alle 4 de Opdrachtnemers op jaarbasis ongeveer een gelijke omzet genereren.” Op welke manier zult u dit inzichtelijk maken?	Tijdens de voortgangsoverleggen wordt de omzet besproken met de contractmanager van de Opdrachtgever.
74	Bijlage A, 5.1.1, p15	Hoe wordt bepaald of de prijs marktconform is? Er worden namelijk door iedere Opdrachtnemer uurtarieven afgesproken bij het aangaan van de Raamovereenkomst. Worden Offertes met een te laag tarief/te weinig inspanning ook ter zijde gelegd als zijnde niet marktconform?	De laatste twee alinea's van 5.1.1. worden als volgt opnieuw geformuleerd: Opdrachtnemer geeft op basis van de intake en de Offerteaanvraag, binnen de in de Offerteaanvraag genoemde termijn, de Offerte af aan Opdrachtgever. Opdrachtgever heeft binnen de Offerteprocedure de mogelijkheid om de Offerteaanvraag naar meerdere Opdrachtnemers te versturen. Op deze wijze kan worden beoordeeld of Offertes onder andere qua uit te voeren activiteiten en benodigde menskracht, uitgaan van de meest efficiënte wijze van uitvoering van de te verstrekken Opdracht en het te bereiken resultaat. Dit zal steekproefsgewijs gebeuren. Bij deze Offerteaanvraag wordt de Opdrachtnemer niet op de hoogte

			gesteld van deze “mini-competitie”. De ingediende Offerte die de Opdracht en het te bereiken resultaat tegen de laagste kosten kan realiseren, zal worden gegund.
75	Beschrijvend document, par 5.7 VE 10, blz. 25	U spreekt in deze vereiste over marktconforme prijzen en tarieven (meervoud). Op basis van het prijzenformulier maken we op dat u 1 tarief vraagt (enkelvoud). Kunt u bevestigen dat u één tarief vraagt?	Ja, we vragen één tarief.
76	Bijlage A, par 5.2.1, W8, blz 18	Werkt de Belastingdienst met een Rolling-Forecast voor de planning van de A&P testen. Zo ja, wat is de horizon van deze testen? (3 maanden, 6 maanden?)	Nee, er is geen Rolling-Forecast. Dit zouden we in de toekomst wel willen voor zo ver dat mogelijk is. Een deel van de opdrachten blijft moeilijk te plannen/voorspellen.
77	Bijlage A – Specificatie van de opdracht – 5.2.1 – pagina 19	U vraagt om een annuleringsregeling waarbij tot 5 werkdagen voor aanvang van de A&P test kostenloos kan worden geannuleerd en om mee te denken voor het niet volledig in rekening brengen bij annuleren binnen 5 werkdagen. Het is voor Inschrijver niet wenselijk om op korte termijn te annuleren, al hebben wij begrip voor annulering door onvoorziene omstandigheden. Daarbij is de mogelijkheid tot alternatieve inzet van capaciteit afhankelijk van een veelvoud van factoren. Bent u bereid om deze termijn op tot 10 werkdagen in te zetten en daarmee een meer realistische termijn om alternatieve inzet te kunnen realiseren? Indien u hiertoe niet bereid bent, bent u bereid om dergelijke annulering nader te definiëren tot niet voorspelbare omstandigheden?	Nee, opdrachtgever houdt vast aan 5 werkdagen. Opdrachtgever gaat niet verder in op de omstandigheden die kunnen lijden tot annulering. Wel kan opdrachtgever aangeven dat het annuleren van opdracht zeer sporadisch voorkomt. Afgelopen 3 jaar is het 2 keer voorgekomen.
78	Bijlage A – Specificatie van de opdracht – 5.3 – pagina 21	Onder UE 29 stelt u dat de Diensten die worden aangeboden het BBN niveau vanuit de BIO en de VIR-BI 2013 niet aantasten. A&P testen zijn er juist op gericht om kwetsbaarheden aan te tonen. Daarbij kan niet worden gegarandeerd dat beveiliging ongewenst wordt aangepast of verstoord. Kunt u bevestigen dat u met deze vereiste doelt op de algehele beveiliging van de Diensten en niet op de opdracht en de objecten in scope van de NOK?	Zie antwoord bij vraag 36.
79	Beschrijvend document, par 2.2, blz 5	U geeft aan om een aantal specifieke doelen na te streven. Als eerste bullit vermeldt u Verbeterpunten n.a.v. de evaluatie uit de vorige Raamovereenkomsten. Kunt u de evaluatie met ons delen zodat we de verbeteringen expliciet kunnen aangeven? En tevens te voorkomen dat de huidige leveranciers een kennisvoorsprong hebben,	De ervaringen uit de vorige Raamovereenkomsten zijn meegenomen en verwerkt in het Beschrijvend Document en bijbehorende bijlagen.

80	Beschrijvend document, par 5.5.2.3, pag 24	Kunt u bevestigen dat nog lopende opdrachten, zoals ook de huidige raamovereenkomst, volstaan als referentie-opdracht?	Ja, dat is toegestaan.
81	BD, pagina 18	De beste commerciële tooling voor het uitvoeren van (secure) codereview kent een licentiestructuur. Opdrachtnemer dient aan de softwareleverancier per scan te betalen, de prijs is afhankelijk van het aantal regels code. Zonder dat er van te voren duidelijk is hoeveel codereviews worden uitgevraagd, met het aantal regels code per uitvraag, is het onmogelijk om deze licentiekosten te verdisconteren in het uurtarief zonder het uurtarief onnodig op te blazen. Wij zien een aantal mogelijkheden om dit op te lossen: 1) Wij maken gebruik van tooling die goedkoper/gratis is, maar die bewezen mindere kwaliteit levert; 2) Wij kunnen gebruik maken van tooling die de belastingdienst reeds bezit; 3) Wij belasten de licentiekosten 1-op-1 aan u door; 4) Andere oplossing aangedragen door de Belastingdienst, namelijk: Wij hebben de voorkeur voor optie 3. Kunt u aangeven aan welke optie u de voorkeur geeft?	Zie het antwoord bij vraag 39.
82	BD, pagina 7	Kunt u op basis van het verleden aangeven wat per jaar de verdeling is in aantal testen per type test: a. crystal-box-audits, b. black-box-audits, c. white-box audits, d. mengvormen van a en b, e. code-reviews ten aanzien van de IB van de code. (en het aantal regels code per review)	Zie antwoord bij vraag 70.
83	BD, pagina 18	U vraagt 1 tarief uit. Vraagstukken kennen verschillen in complexiteit en daarmee betrokkenheid van verschillende ervaringsniveau's. Dit kunnen wij nu niet tot uitdrukking brengen in de tariefstelling. Bent u bereid om 3 soorten tarieven uit te vragen, namelijk junior, medior en senior? Zo kunnen wij een meer evenwichtige aanbidding doen.	Neen, hiertoe is de Opdrachtgever niet bereid.
84	BD, pagina 18	U hanteert een referentieprij van EUR 110,- per uur. De markt met dit soort expertise is zeer schaars en gegadigden hebben tevens te maken met inflatie en stijgende loonkosten. De door u gehanteerde referentieprij is daardoor geen marktconform tarief voor hoogwaardig kwalitatieve diensten. Partijen die voor kwaliteit staan zullen hierdoor onnodig veel punten verliezen. Bent u bereid om de referentieprij te verhogen? Marktconform tarief is naar onze mening EUR 150,- per uur.	Zie het antwoord op vraag 62, 64 en 55.

85	BD, pagina 5	U stelt :”De bestaande Raamovereenkomsten voor A&P testen, IB-Audits en IB-adviesdiensten expireren per 31-08-2023. De basis voor deze Raamovereenkomsten was de “Europese aanbesteding Informatie Beveiliging Testen en Diensten 2020 (IBT&D)” met kenmerk IUC19-021 d.d. 01-05-2020.” In paragraaf 2.4 geeft u de scope aan van de huidige aanbesteding, hierin komen de onderwerpen IB-Audits en IB adviesdiensten niet terug. Is dit correct, en hoe geeft u nu of in de toekomst invulling aan deze onderwerpen? Gaat u hiervoor bijvoorbeeld gebruik maken van de Rijksbrede mantel Auditdiensten?	Er volgt hiervoor binnenkort een separate aanbesteding.
86	BD, pagina 7	De bij scope van de aanbesteding wordt red teaming niet genoemd. Hoe bent u voornemens om dit type dienstverlening te verwerven?	Zie antwoord hierboven.
87	Bijlage VII - Prijzenformulier	Er wordt 1 tariefregel aangegeven, wordt er eenzelfde uurtarief verwacht voor een reguliere (ruim vooraf geplande) als een spoed test? Of is er ruimte hier een ander tarief voor te berekenen?	Voor spoedopdrachten kunt u geen ander tarief berekenen.
88	Bijlage 2 - Concept raamovereenkomst	Geldt de genoemde termijn (raamovereenkomst 27.4) voor annulering van een test door opdrachtgever (maximaal vijf werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden) ook voor de spoedtesten (termijn: uitvoering binnen 7 werkdagen)?	Nee, de gestelde termijn voor annulering geldt niet voor spoedopdrachten. GUE15 en Artikel 27.4 Concept Raamovereenkomst gelden dus niet voor spoedopdrachten.
89		De eerste/voorgaande raamovereenkomst loopt ten einde. Kunt u inzicht verschaffen in enkele van de geleerde lessen, bijvoorbeeld ten aanzien van: • De organisatie van de uit te voeren werkzaamheden, bezien vanuit de opdrachtgever; • De samenwerking met de geselecteerde partijen, welke nieuwe inzichten heeft dit u als opdrachtgever gebracht; De gemiddelde focus van de testen, qua onderzoeksobjecten (%applicaties, %code reviews, %infratesten, %cloud assessments, %device testen etc);	Zie antwoord bij vraag 79.
90	Bijschrijvend Document – paragraaf 2.4.4.	Kan Opdrachtgever duiden hoe zij voornemens is de 4 opdrachtnemers te selecteren m.b.t. de Nadere Overeenkomsten? De term ‘Gelijkmatig’ is opdrachtnemer helder, echter geeft het ook weer veel ruimte tot interpretatie; vandaar zou additionele duiding verhelderend zijn.	We sluiten met iedere Opdrachtnemer één Nadere Overeenkomst af. Opdrachtgever streeft ernaar dat iedere Opdrachtnemer elk jaar een zelfde omzet kan genereren. Daarbij kunnen afwijkingen voorkomen door het verdeelsysteem, zoals beschreven in 2.4.4.

91	Bijlage 2	Is onze veronderstelling juist dat een Nadere Overeenkomst eventuele nadere overeen te komen afspraken kan bevatten? Kan Opdrachtgever aangeven wat voor nadere afspraken dat kunnen zijn en hoe die tot stand komen?	De Nadere Overeenkomsten bevatten geen nadere afspraken. Deze zijn administratief. De voorwaarden van de Raamovereenkomst zijn van toepassing op de opdrachten.
92	Bijlage 2 – art 11.1	Kan Opdrachtgever bevestigen dat het niet is voorzien dat persoonsgegevens worden verwerkt?	Wij geven geen opdracht tot het verwerken van Persoonsgegevens.
93	Bijlage 2 – art 12.2	Kan Opdrachtgever een indicatie en/of maximum aangeven van dit aantal rapportages, zodat Opdrachtnemer daar rekening mee kan houden in haar prijs/offerte?	1 per kwartaal.
94	Bijlage A – paragraaf 2.3	De aard van de door Opdrachtgever gevraagde werkzaamheden vraagt om hoog gekwalificeerd personeel. De beschikbaarheid van dergelijk personeel op de markt is minimaal, zeker ook in de doelgroepen. Welke mogelijkheden staat Opdrachtgever voor invulling ook toe, naast inzet direct gerelateerd aan de opdracht?	Zie antwoord bij vraag 139.
95	Beschrijvend document, paragraaf 2.4, pp. 7	U benoemt de verschillende soorten testen. Kan u ook aangeven of projecten en/of diensten buiten deze lijst, maar wel in hetzelfde domein ook onderdeel zijn van de aanbesteding? Meer specifiek denken wij aan: Red Teaming, social engineering (phishing e.d.), OSINT, Breach & Attack Simulations en External Attack Surface Management-scanning.	Er volgt hiervoor binnenkort een separate aanbesteding.
96	Bijlage A, paragraaf 5.1.1, pp. 15	U geeft aan dat er steekproefsgewijs een onaangekondigde mini-competitie kan plaatsvinden om zowel kwaliteit en prijs optimaal te stimuleren. Daarbij geeft u echter aan dat de ingediende offerte van de aanbieder met alleen de laagste prijs de opdracht verstrekt krijgt. Wordt kwaliteit niet of nauwelijks meegenomen in dit oordeel? Zou u meer kunnen vertellen over de prijs/kwaliteit verhouding tijdens de afweging tijdens de minicompetitie?	Zie het antwoord bij vraag 74.
97	Bijlage A – paragraaf 5.1.1. / GUE9	Welke onderdelen dient de offerte te bevatten?	Zie bijlage A - 5.2.2.
98	Bijlage A – paragraaf 5.3.4 / UE37	Welke toepassingen gebruikt Opdrachtgever zelf?	Zie antwoord bij vraag 205.
99	Beschrijvend-Document- 2.4 en 2.4.1, pagina 7 en 8	Kunt u een indicatie geven van het aantal daadwerkelijk uit te voeren pentesten per maand/jaar? Eventueel met korte omschrijving van het type test.	Zie het antwoord bij vraag 70.

100	Beschrijvend-Document, 2.4.4., pagina 8	Kan de Aanbestedende dienst jaarlijks een rapportage aanleveren hoeveel opdrachten er zijn uitgevoerd door alle partijen binnen de Raamovereenkomst?	Zie het antwoord bij vraag 70.
101	Beschrijvend-Document, 2.4.4., pagina 8	Met het oog op het inplannen en daarmee beschikbaarheid van consultants, kan de Aanbestedende dienst per kwartaal een forecast aangeven van welke pentesten verwacht worden?	Zie het antwoord bij vraag 76.
102	5.1.2 Sleutelfiguren UE 18	Kunt u aangeven wat u verstaat onder 'tijdig', specifiek in relatie tot de wettelijke opzegtermijnen in arbeidsovereenkomsten?	Tijdig houdt in dat Opdrachtgever daarna in staat moet zijn om vóór aanvang van een uit te voeren opdracht door de nieuwe Sleutelfiguur, de vervanging in de processen en systemen door te voeren zodat stagnatie wordt voorkomen. Na gunning worden details omtrent de daarvoor benodigde tijd afgestemd tussen de contractmanagers van Partijen.
103	Bijlage A - Specificatie van de opdracht, Offerte procedure pagina 15	1. U beschrijft de offerte procedure. Inschrijver ziet graag dat er eerst een intakegesprek plaatsvindt en daarna een concept offerte verstuurd wordt. Hierdoor kunnen we de werkzaamheden beter bepalen. Is dat akkoord? Indien niet akkoord: 2. Als er na het intakegesprek zaken naar voren komen die van invloed zijn op de hoeveelheid werkuren, kan Opdrachtnemer dan de concept offerte aanpassen? 3. Kan er contact opgenomen worden met de contactpersoon voordat er een concept offerte wordt gestuurd	1. Nee 2. Ja, offerte wordt pas definitief ingediend als deze in geheel is doorgesproken en akkoord bevonden door de zowel de klant (aanvrager van de test) en de leverancier. 3 Ja. U krijgt voor het indienen van de offerte de naam van de contactpersoon.
104	Bijlage A - Specificatie van de opdracht, Offerte procedure pagina 15	Indien Aanbestedende Dienst constateert dat de eerstvolgende Opdrachtnemer die aan de beurt is niet de goedkoopste is, biedt u dan de betreffende Opdrachtnemer de mogelijkheid om haar prijzen te onderbouwen?	Wij gaan er vanuit dat de prijzen altijd goed onderbouwd zijn, ook al is uw prijs hoog dan zal deze in principe aan u gegund worden. Maar zie ook Bijlage A 5.1.1. laatste alinea, en alle vier de leveranciers zullen eind van elk jaar zoveel opdrachten hebben ontvangen dat de te factureren bedragen ongeveer gelijk zijn.
105	Bijlage A Specificatie van de opdracht, GUE 11, pagina 16	Kunt u een indicatie geven van verhouding uit te voeren werk op locatie van de Belastingdienst en op afstand?	70% - 30%
106	Bijlage A - Specificatie van de opdracht,	Hoeveel opdrachten en de frequentie kan Opdrachtnemer verwachten waarbij de gegevens zijn geclassificeerd als Staatsgeheim Confidentieel?	Hier doet de Opdrachtgever geen mededelingen over.

	Sleutelfiguren, UE21, pagina 16		
107	Bijlage V – Klantreferenties, pagina 1	In het kader van AVG, staat Aanbestedende Dienst het toe dat contactpersoon gegevens worden gedeeld wanneer Aanbestedende Dienst dat nodig heeft voor verificatie?	Ja, dat staan wij in dit specifieke geval toe.
108	5.1.1 van bijlage A	Begrijpen we het goed dat er geen specifieke SLA is voor de aanvrager?	Klopt, alleen Bijlage A1.
109	2.4.4	We begrijpen dat er vier aannemers moeten worden gecontracteerd. Hoe gaat u de opdrachten verdelen? En staan de opdrachten op zichzelf?	Zie het antwoord bij vraag 90.
110	5.1.1 van bijlage A Prijs	Op basis van de eis dat sommige diensten ter plaatse moeten worden geleverd zijn het bedrag en de reikwijdte niet gedefinieerd. Kan er worden gespecificeerd welke werkzaamheden op locatie zou moeten worden uitgevoerd?	De A&P testen worden merendeels op locatie uitgevoerd, net als de eindrapportage besprekingen. Zie ook GUE11.
111	5.1.1 van bijlage A Prijs	Op basis van de eis dat sommige diensten ter plaatse moeten worden geleverd zijn het bedrag en de reikwijdte niet gedefinieerd. Hoe wordt er omgegaan met de reiskosten? Kan er worden gespecificeerd welke werkzaamheden op locatie zou moeten worden uitgevoerd?	Dit moet in de uur prijs worden verdisconteerd. Zie ook het antwoord bij vraag 110.
112	5.1.1 van bijlage A Prijs	Afhankelijk van het type dienst en de toepassing/infrastructuur die moet worden beoordeeld, kunnen specifieke tools nodig zijn om het werk te kunnen uitvoeren. Hoe moeten de kosten van deze tools worden meegenomen?	Dit moet in de uur prijs worden verdisconteerd. Zie ook het antwoord bij vraag 39. Voor het prijsvergelijk wordt hiervan bij de gunning vanaf gezien.
113	Algemeen	U gebruikt op verschillende plekken de termen Crystal Box en Whitebox voor de typering van de mate van voorkennis voor A&P opdrachten. Kunt u de door u gehanteerde definities hiervoor aangeven, beide termen worden binnen de markt namelijk veelal als synoniem van elkaar gebruikt.	Zie het antwoord bij vraag 116.
114	Beschrijvend document, 2.4, p7	Wat is het verschil tussen a) crystal-box-audits en c) white-box-audits?	Zie het antwoord bij vraag 116.
115	Beschrijvend document 2.4, blz 7	U noemt hier diverse soorten audits. Wij nemen aan dat U eigenlijk bedoelt 'assessments' omdat de term 'audit' een formelere betekenis heeft en de lading van penetratietests niet dekt. Klopt onze aanname?	Uw aanname klopt.

116	Beschrijvend document 2.4, blz 7	U benoemt crystal-box en white-box testing als afzonderlijke test-vormen. Wij nemen aan dat een van de twee eigenlijk 'gray-box' had moeten zijn omdat white- en crystal-box twee termen voor hetzelfde zijn in onze beleving. Klopt onze aanname?	Uw aanname klopt. Crystal-box wordt bedoeld als Grey-box.
117	GUE 11	Kunt een inschatting geven van de tijdsverhouding tussen testen op locatie en testen op afstand?	70% (locatie) - 30% (op afstand)
118	Beschrijvend document, pagina 8	Er wordt gesproken van een bepaalde scope in omzet. Kunt u een indicatie geven van hoeveel applicaties het betreft?	50 tot 150
119	Specificatie van de opdracht, pagina 18	Er wordt gevraagd om garanties met betrekking tot testcapaciteit. In welke periodes zijn er meer aanvragen te verwachten dan in andere periodes?	De geschiedenis leert ons vaak de laatste 3 maanden van het jaar, echter in de toekomst zal dit het gehele jaar betreffen.
120	Specificatie van de opdracht, pagina 18	Jullie spreken van een aantal sleutelfiguren. Hoeveel sleutelfiguren verwachten jullie in een team?	Het aantal sleutelfiguren dat jullie zelf achten om de A&P testen te kunnen uitvoeren bij de Belastingdienst.
121	Specificatie van de opdracht, pagina 21	BIO en VIR-BI 2013 worden genoemd als standaarden. Zijn er nog andere standaarden waar rekening mee gehouden moet worden?	Voor Informatie Beveiliging zijn dit de standaarden.
122	5.2.1 Sleutelfiguren	U vraagt een aantal soft-skills competenties , zoals communicatie en constructieve houding. Hoe gaat u toetsen of de aangeboden sleutelfiguren deze competenties in voldoende mate beschikken?	U dient na gunning per sleutelfiguur een CV op te leveren, met al hun competenties.
123	5.2.1 Sleutelfiguren	U vraagt dat het team van sleutelfiguren minimaal kunnen voldoen aan level 2 Application Security Verification Standard 4.0 (owasp)". Welke specifieke competenties of vaardigheden verwacht u hierbij en hoe gaat u toetsen of de sleutelfiguren hier aan voldoen?	Er wordt verwacht dat een tester minimaal ASVS level 2 van een applicatie kan testen. Zie ook het antwoord op vraag 122.
124	5.1.3 Eisen en Wensen W 6	Wat is de gewenste frequentie van deze kennisdeling? Dient dit een doorlopend proces te zijn (tussentijdse rapportage), of is de wens om aan het eind van een pentest kennis over te dragen?	Zie het antwoord bij vraag 171.
125	5.1.3 Eisen en Wensen W 6	Kunt u specifieker zijn over de doelgroepen binnen de Opdrachtgever waarop de kennisdeling gericht dient te zijn? Zijn er bijvoorbeeld verschillende teams (of derde partijen als een MSSP) die specifieke behoeften hebben?	Het gaat over de Opdrachtnemer, niet de Opdrachtgever. Zie het antwoord bij vraag 171.

126	5.1.4 Eisen en wensen GUE 13	In onze aanpak zijn presentatie van de resultaten van een pentest standaard onderdeel van de opdracht. In de intake kan worden bepaald of dit noodzakelijk is en voor welke partijen. Moeten we deze presentaties in dit licht beschouwen als een onderdeel van de pentest of betreft het meerwerk, op verzoek van de Opdrachtgever, afhankelijk van de resultaten van de betreffende test?	Dit wordt als onderdeel gezien, niet als meerwerk. Zie paragraaf 5.2.4. van Bijlage A.
127	5.1.1	Hoe borgt u dat Opdrachtnemers een offerte indienen tegen een zo laag mogelijke prijs, als de opdrachten bij toerbeurt worden uitgevraagd in plaats van dit in minicompetitie uit te vragen aan alle Opdrachtnemers?	Zie het antwoord bij vraag 74.
128	2.4.4	U stelt dat de Nadere Overeenkomsten gelijkmatig worden verdeeld over de vier Opdrachtnemers, maar dat rekening gehouden wordt met een aantal genoemde aspecten. Hoe borgt u dat de totale opdrachtwaarde evenredig verdeeld is, dus dat alle vier Opdrachtnemer elk een gelijk deel krijgen?	Dit zal door de contractmanager worden gemonitord en geborgd. Het verdeelsysteem voorziet hierin.
129	Beschrijving van de opdracht blz 9 W1	U schrijft "Inschrijver dient in zijn uiteenzetting inzichtelijk te maken hoe hij aan de hand van gerealiseerde of binnenkort te realiseren acties rondom de bovengenoemde 6 thema's Opdrachtgever helpt in het bereiken van de gestelde doelen." Welke 6 thema's bedoelt u precies? Zijn dat de onder 2.3 opgesomde thema's? De paginalimiet is erg krap voor zoveel onderwerpen. , Bent u bereid de limiet van 4 pagina's naar 6 pagina's op te hogen? Zoniet, waar bent u wel toe bereid?	Het zijn inderdaad de onder paragraaf 2.3 opgesomde thema's. 6 pagina's als maximum is akkoord.
130	Bijlage A W11, W12	Voor beide wensen vraagt u een gedetailleerde beschrijving van de omgang met uw data inzake de separatie maar ook versleuteling. We vinden het van belang om deze vraagstukken goed en diepgaand toe te kunnen lichten omdat dit een complexe materie omvat voor verschillende scenario's (waarvan u aan geeft ook scenario's beschreven te willen hebben). Bent u bereid het aantal pagina's voor deze wensen te verhogen naar 4 A4 opdat de ruimte voor de gevraagde beschrijving ontstaat?	4 pagina's als maximum is akkoord.
131	Bijlage A W10	U geeft aan een maximaal van 8 A4 voor de beantwoording te hanteren, maar u vraagt ook naar voorbeeld rapportages. Is onze aanname correct dat deze als bijlage, naast het maximumaantal A4, dienen te worden aangeleverd?	Zie het antwoord op vraag 7.
132	Bijlage A W7	U vraagt een meerlaagse beschrijving van het kennissysteem, opleidingen, investeringen over de periode 2020-2022 en kennisuitwisseling. Hierin wordt verbijzondering naar doelgroepen, vorm, frequentie meegenomen. Naar ons inziens is dit, gelet op het maximum van 2 A4, weinig ruimte om de gevraagde aspecten voor een kernteam over deze gehele periode met alle facetten toe te lichten. Bent u bereid het aantal pagina's uit te breiden naar 6 A4?	4 pagina's als maximum is akkoord.

133	Bijlage ix	Als we de instructies lezen in bijlage IX dan interpreteren wij dit als volgt. Het is toegestaan om het formulier aan te vullen met een tabel voor Wens 3 t/m 12 (hetzelfde als nu als is gedaan voor wens 1 en 2). We kunnen dan bij het antwoord bij elk van de 12 vragen aangeven in welke bijlage het antwoord is gegeven. Dit kunnen dus 12 losse bijlagen zijn met het inhoudelijke antwoord op de wensvragen. Het inhoudelijke antwoord zelf hoeft dus niet in dit formulier gegeven te worden. Klopt deze interpretatie? Indien onze interpretatie niet klopt kunt u dan duidelijk aangeven hoe u het wel bedoeld en indien het de bedoeling is dat het inhoudelijke antwoord in bijlage ix wordt gegeven. Mogen wij het antwoord dan onder de tabel zetten aangezien Tekst binnen een tabel allerlei opmaak beperkingen heeft die je buiten de tabel niet hebt.	Zie antwoord bij vraag 31.
134	Bijlage A – blz 20 Specificatie van de opdracht - W10	U vraagt drie voorbeeldrapportages (Black box, crystal box en code review). Vervolgens stelt u een maximum van 8 pagina's A4. Wij gaan ervan uit dat dit maximum geldt voor de gevraagde beschrijving, en niet voor de daarbij behorende voorbeeldrapportages omdat het niet mogelijk is drie voorbeeldrapportages in 8 pagina's weer te geven. Klopt onze aanname?	Zie het antwoord op vraag 7.
135	Bijlage A – blz 18 Specificatie van de opdracht - W7	Mag de beschrijving van deze wens op 3 pagina's ipv 2?	4 pagina's als maximum is akkoord.
136	Bijlage A – blz 7 2.3.4.1	Mogen wij voor de aantoonbaarheid van deze ISV aspecten gebruik maken van de CSR-rapportages van onze moedermaatschappij?	Dat hangt af van de wijze waarop ingeschreven wordt. Indien de moedermaatschappij de Inschrijving doet, is dat toegestaan. Als een dochteronderneming van de moedermaatschappij inschrijft is het toegestaan, mits de rapportage van de moedermaatschappij ook de bijdrage van de dochteronderneming omvat.
137	Bijlage IX – blz 1	- Elke wens moet ondertekend worden. Mag dat op een aparte pagina die buiten het maximum aantal pagina's valt? Of kunt u zich er in vinden dat de handtekening onder het UEA voldoende is? Mag in de beantwoording van de wensen de eerste rij in de tabel "Beschrijving wens" leeggelaten worden? Indien de wens wel overgenomen moet worden uit Bijlage A mag dat dan op de eerste pagina die niet meetelt voor het maximaal aantal pagina's?	Zie antwoord bij vraag 31.
138	Bijlage IX – blz 1 En Bijlage A blz 10	Moeten de beantwoording van alle wensen in de tabel met de groene rand ingevuld worden of mag dat op een blanco pagina die voldoet aan de gestelde eisen (De beantwoording dient maximaal 4 A4 (enkelzijdig, inclusief afbeeldingen, Arial 9,5, regelafstand enkel, marges 2,5) te bevatten)? - Door de tabel en de uitlijning wordt de opmaak en de ruimte nadelig beïnvloed.	Zie antwoord bij vraag 31.

139	Bijlage A – Specificatie van de opdracht – 2.3.6 – pagina 9	Onder GUE 1 verzoekt u om het besteden van minimaal 5% aan extra werk(ervarings)plaatsen voor mensen uit genoemde social return doelgroepen. Onze ervaring is dat het uitvoeren van A&P testwerkzaamheden zeer specialistische kennis, kunde en ervaring vereist en de arbeidsmarkt in deze in basis schaarste kent. Hierdoor achten wij het inzetten van social return op opdrachtniveau minder effectief invulling geven aan de beoogde doelstelling hiervan. Kunt u instemmen met de inzet van social return middels niet opdracht gerelateerde projecten?	Het is aan Opdrachtnemer zelf om een afweging te maken of en zo ja welke mensen uit de genoemde social return doelgroepen rechtstreeks ten behoeve van Opdrachtgever worden ingezet, of dat de inzet daarvan, via speciale programma's bijvoorbeeld, indirect bijdraagt aan het invullen van eis GUE1. De aantoonbaarheid berust bij Opdrachtnemer.
140	Bijlage A – Specificatie van de opdracht – 5.1.2 – pagina 16	Onder UE 21 stelt u dat bij ieder uit te voeren opdracht met gegevens geclassificeerd als Staatsgeheim – Confidentieel minimaal een VGB vereist is. Voor welk gedeelte van de opdrachten verwacht u dat opdrachten betrekking hebben op gegevens met deze classificatie?	Zie antwoord vraag 106.
141	Bijlage A – Specificatie van de opdracht – 5.1.2 – pagina 16	Onder UE 21 stelt u dat bij ieder uit te voeren opdracht met gegevens geclassificeerd als Staatsgeheim – Confidentieel minimaal een VGB vereist is. Is het toegestaan om onder voorwaarde in te schrijven wanneer Inschrijver nog niet voldoet aan deze vereiste? Bijvoorbeeld: • Inschrijver is bereid om sleutelfiguren waarvan de verwachting is dat deze op opdrachten met staatsgeheime gegevens zullen worden ingezet voor een VGB te laten screenen. Of; • Inschrijver kan indien de aard en gevraagde specialisatie van de NOK hierom vraagt op opdrachtniveau beroep doen op een samenwerkingsverband en daarmee een persoon inzetten die voldoet aan deze vereiste. Of; • Inschrijver voorziet niet in gevraagde screening en Nadere Opdrachten met deze vereisten worden uitgevraagd bij de navolgende inschrijver. Dit mede gegeven dat het een prijzige aangelegenheid is om alle mogelijke inzetbare specialisten van meerdere varianten van screening te voorzien en deze te onderhouden en het gevraagde specialisme per NOK kan variëren.	Voorwaarden waar Opdrachtnemer zich bij de uitvoering van de Opdracht, lees bij het in werking treden van de Overeenkomst, aan dient te houden zijn uitvoeringseisen. Zie pagina 4 Bijlage A – Specificaties van de opdracht. U hoeft bij Inschrijving hier nog niet aan te voldoen. In de beantwoording van Wens 2 heeft u de mogelijkheid aan te geven hoe u Eis UE21 in de organisatie heeft geborgd dan wel gaat borgen.
142	Bijlage A – Specificatie van de opdracht –	Kunt u bevestigen dat de gevraagde competenties over het gehele team van Sleutelfiguren wordt gevraagd en niet per Sleutelfiguur, zoals de tekst onder GUE kan worden geïnterpreteerd ('...en zal enkel Sleutelfiguren inzetten die voldoen aan bovenstaande eisen)?	Ja. Zie eis UE17. Deze wordt overigens als volgt aangepast: "Opdrachtnemer dient bij aanvang van de Overeenkomst de Sleutelfiguren op te geven inclusief vermelding van de specialismen per Sleutelfiguur en levert daartoe de CV's aan van de Sleutelfiguren. De CV's bevatten cumulatief minimaal hetgeen gesteld is in GUE 14".

	5.2.1 – pagina 18		
143	Bijlage A, UE20, pagina 16	Voor Sleutelfiguren welke niet Nederlandse ingezetenen zijn kan niet aan de VOG eis worden voldaan, echter kan wel uit het land waar deze Sleutelfiguren zich bevinden een lokaal gelijkwaardige verklaring worden aangeleverd. Gaat Opdrachtgever akkoord met deze wijziging op UE20?	Buitenlandse werknemers kunnen ook een VOG aanvragen zie voor het onderwerp “U wilt een VOG aanvragen voor een buitenlandse werknemer” de volgende link https://www.justis.nl/service-contact/veelgestelde-vragen/vog/hoe-kan-ik-een-vog-aanvragen-als-ik-niet-ben-ingeschreven-in-de-brp
144	Bijlage A – Specificatie van de opdracht – 2.3.4.1 – pagina 7	U verzoekt ten aanzien van de Internationale Sociale Voorwaarden om een risico-analyse, plan van aanpak en jaarlijkse verantwoordingsrapportages. Wij onderschrijven het belang van dergelijke thematiek en het toepassen van deze voorwaarden. De wijze waarop u inzicht en verantwoording vraagt achten wij echter niet evenredig in relatie tot het risico en de opdracht. Bent u bereid deze vereisten te laten vervallen? In de bijlage A1 – Service Level Rapportage wordt gevraagd om rapportage op basis van uitzondering (exceptie). Kunt u bevestigen dat Of kunt u volstaan met een toelichting op deze thematiek uit ons meest recente jaarverslag, al dan niet aangevuld met een beschrijving?	Opdrachtgever handhaaft deze eisen. De eisen hebben betrekking op de Opdracht. Als ten aanzien van ISV risico's beperkt zijn, bijvoorbeeld omdat de productieketen zeer beperkt is, dan zullen bijvoorbeeld de risicoanalyse, een plan van aanpak, mitigerende inspanningen en rapportage ook beperkt zijn, passend bij de aard van de opdracht. De Bijlage A1 - Service Level Rapportage is aangepast Er kan niet worden volstaan met een toelichting op deze thematiek uit het meest recente jaarverslag.
145	Beschrijvend document, 5.5.2.3, p23	Er wordt in deze paragraaf gesproken over Referenties, echter wordt er in GE4 maar één kerncompetentie en maar één referentie gevraagd, klopt dat?	Er is inderdaad één kerncompetentie en één referentie, zie het antwoord op vraag 11.
146	Beschrijvend document, 5.5.2.3, p23	Klopt het dat een Onderneming die in de afgelopen drie jaar één A&P test heeft uitgevoerd voldoet aan GE4?	Nee, zie het antwoord op vraag 11.
147	Bijlage A, 2.3.1, p6	Is het opwekken van duurzame energie de taak van een Opdrachtnemer onder deze raamovereenkomst?	Opdrachtnemer wordt gevraagd om gedurende de looptijd van de overeenkomst een bijdrage te leveren op gebied van duurzaamheid. Klimaat, met het aspect energieverbruik en de transitie naar duurzame energiebronnen, is één van de thema's die ten aanzien van deze aanbesteding van belang zijn. In Wens 1 worden Inschrijvers gevraagd op welke wijze zij bijdragen aan de duurzaamheidsdoelstellingen van het Rijk bij de uitvoering van de overeenkomst. Daarbij dienen Inschrijvers ook in te gaan op het thema klimaat en in hoeverre dat voor de uitvoering van de overeenkomst relevant is.

148	Bijlage A, 2.3.2, p6	Kunt u toelichten hoe “Circulariteit” en “de prestatie-indicatoren materiaalbesparing in m3 of kg” relevant zijn voor een Raamovereenkomst zonder fysieke eindproducten? Kunt u deze paragraaf schrappen?	Deze paragraaf wordt niet geschrapt. Inschrijvers kunnen via het antwoord op Wens 1 aangeven in hoeverre de verschillende thema's relevant zijn voor de uitvoering van de overeenkomst. Bij de beoordeling van het antwoord op Wens 1 wordt rekening gehouden met de volledigheid, concreetheid (onderbouwing), in hoeverre het antwoord realistisch is en toegevoegde waarde biedt (zie beoordelingskader pagina 10 Bijlage A – Specificatie van de opdracht).
149	Bijlage A, 2.3.2, p7	De aanbesteding gaat niet over een Raamovereenkomst met fysieke goederen als eindproduct, er is geen productieketen. Kunnen UE6, UE7, en UE8 worden geschrapt? Deze brengen nodeloze extra administratieve last met zich mee voor een Raamovereenkomst voor A&P testen (geen fysieke producten).	Zie het antwoord op vraag 144.
150	Bijlage A, 2.3.2, p7	UE5 kunt u specifiek benoemen welke mensenrechten uit de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (UVRM), en uitwerkingen daarvan in bindende verdragen, arbeids- en bedrijfsrelevant zijn c.q. relevant zijn voor deze Raamovereenkomst?	Ja, het gaat om alle mensenrechten uit de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (UVRM) en uitwerkingen daarvan in bindende verdragen, die arbeids- en bedrijfsrelevant zijn.
151	Bijlage A, 2.3.2, p8	UE8, U verwijst naar “een risicoanalyse zoals beschreven onder 0;” wat bedoelt u hiermee?	Hier is een verwijzing weggevallen naar UE6.
152	Bijlage A, 2.3.7, p9	W1, Wat wordt bedoeld met “onderscheidend vermogen”?	Onderscheidend vermogen houdt in de wijze waarop en mate waarin de betreffende Inschrijver meer toegevoegde waarde biedt dan zijn concurrenten
153	Bijlage A, 2.3.7, p9	W1, waarom dient de Opdrachtnemer aan te geven hoe relevant een thema is voor de Opdrachtgever?	Met betrekking tot de uitvoering van de overeenkomst kan Opdrachtnemer het beste beoordelen welk thema welke bijdrage levert aan de duurzaamheidsdoelstellingen van het Rijk
154	Bijlage A, 2.3.7, p9	W1, kan Opdrachtgever wens 1 aanpassen zodat deze voor alle partijen op eenzelfde wijze zijn te beantwoorden, c.q. kan de Opdrachtgever aangeven welke duurzaamheidsthema's relevant zijn voor deze Raamovereenkomst? De huidige vorm gaat in tegen de Aanbestedingswet die stelt dat alle (sub)gunningscriteria geformuleerd dienen te zijn op een manier dat alle inschrijvers in staat zijn deze criteria op dezelfde wijze te interpreteren en waardoor u als aanbestedende dienst de inschrijvingen op objectieve wijze kunt beoordelen.	Wens 1 wordt niet aangepast. Inschrijvers worden uitgenodigd om hun onderscheidend vermogen te laten zien. Opdrachtgever wil de mate van relevantie van duurzaamheidsthema's niet vooraf bepalen. De Inschrijver krijgt nu immers alle ruimte om zelf aan te geven, gezien de uit te voeren overeenkomst, maar ook met name gezien de mogelijkheden, het beleid en de ambities van hun eigen organisatie, welke thema's meer of minder relevant zijn. De antwoorden van Inschrijvers worden op zich niet op de inhoud beoordeeld, of het moet zo zijn dat de inhoud niet juist is of kan zijn (bv op basis van wetenschappelijk onderzoek of bv vanwege documentatie of publicaties van Inschrijver zelf). Waar bij de beoordeling met name naar wordt gekeken is verwoord in het beoordelingskader (zie pagina 10 Bijlage A – Specificatie van de opdracht). Dit beoordelingskader wordt enigszins aangepast: • Volledigheid: De beantwoording is volledig en laat geen aspecten van de Wens onbeantwoord.

			• Concreetheid: De beantwoording is onderbouwd en berust op betrouwbare informatie. Wollig taalgebruik is vermeden en de beoordelaar hoeft geen moeite te doen het antwoord te doorgronden. Waar nodig is deze toetsbaar. • Realistisch: De gemaakte keuzes, plannen en adviezen uit de beantwoording zijn haalbaar. Zowel technisch als in de tijd. • Toegevoegde waarde: De beantwoording draagt daadwerkelijk bij aan het behalen van de geformuleerde doelen/gewenste resultaten.
155	Bijlage A, 2.3.7, p10	“De beantwoording dient zowel in MS Word als in PDF formaat te worden geüpload.” Kunt u deze eis schrappen? Het aanleveren van bestanden in MS Word format kan leiden door onbedoelde aanpassingen in de tekst door beoordelaars waardoor de integriteit van de aangeleverde bestanden niet kan worden gegarandeerd.	Om aanpassing van een beschikbaar gesteld MS Word bestand te voorkomen wordt tevens om een PDF versie van het bestand gevraagd. De PDF versie is leading, mocht daarover een dispuut ontstaan.
156	Bijlage A, 5.1.3, p16	W2, u geeft aan dat “Beoordeling vindt o.a. plaats op ...”. Door het gebruik van “onder andere” lijkt het erop dat deze lijst niet volledig is. Kunt u de volledige lijst van beoordelingscriteria delen?	o.a. dient gelezen te worden als “in ieder geval” waarbij Inschrijver de mogelijkheid heeft om te dienaangaande zelf andere aantoonbaar relevante aspecten en informatie naar voren te brengen.
157	Bijlage A, 5.1.3, p17	W3, u geeft aan dat “Beoordeling vindt o.a. plaats op ...”. Door het gebruik van “onder andere” lijkt het erop dat deze lijst niet volledig is. Kunt u de volledige lijst van beoordelingscriteria delen?	Zie antwoord op vraag 156.
158	Bijlage A, 2.3.7, p10	Beoordelingskader: Kunt u toelichten wat u bedoelt met “Wollig taalgebruik”?	Antwoorden op Wensen die niet concreet of to the point zijn, waarin veel woorden worden gebruikt maar weinig wordt gezegd, die omslachtig zijn, overbodige informatie bevatten en suggestieve aspecten in zich hebben, dienen in ieder geval te worden vermeden.
159	Bijlage A, 5.1.3, p17	W3, hoe kunt u beoordelen op “inzicht in uw netwerk op het gebied van kwetsbaarheden”, kunt u uitleggen wat hiermee wordt bedoeld en wat een voorbeeld is van een antwoord met de maximaal te behalen punten? Kunt u aangeven hoe u denkt dit onderdeel van dit gunningscriteria op objectieve wijze kunt beoordelen?	Voor het adequaat uit kunnen voeren van Opdrachten voor A&P testen dient Opdrachtnemer te beschikken over relevante informatie met betrekking tot (mogelijke) kwetsbaarheden. Deze informatie zal onder meer afkomstig zijn uit verschillende voor Opdrachtnemer beschikbare formele en informele kanalen, lees netwerk. Inschrijver laat via het antwoord zien hoe deze informatie wordt verkregen en gebruikt wordt en wat het belang van het netwerk is voor het adequaat kunnen uitvoeren van A&P testen. Uw antwoord zal worden beoordeeld op de wijze genoemd in het Beschrijvend Document paragraaf 4.2.7. Naast de inhoud en de volledigheid is ook de onderbouwing van belang. Hier kunt u ook lezen wanneer het antwoord de hoogste score krijgt. In deze paragraaf wordt eveneens beschreven hoe de objectiviteit van de beoordeling wordt geborgd.
160	Bijlage A, 5.1.3, p17	W3, hoe kunt u beoordelen op “het door u aangegeven belang van deze allianties, samenwerkingsverbanden en overige connecties”, kunt u uitleggen wat hiermee wordt bedoeld en wat een voorbeeld is van een antwoord met de maximaal te behalen punten?	Zie antwoord op vraag 159.

		Kunt u aangeven hoe u denkt dit onderdeel van dit gunningscriteria op objectieve wijze kunt beoordelen?	
161	Bijlage A, 5.1.3, p17	W4, u geeft aan dat "Beoordeling vindt o.a. plaats op ...". Door het gebruik van "onder andere" lijkt het erop dat deze lijst niet volledig is. Kunt u de volledige lijst van beoordelingscriteria delen?	Zie antwoord op vraag 156.
162	Bijlage A, 5.1.3, p17	W4, hoe kunt u beoordelen op "aard van de tools"? Kunt u uitleggen wat hiermee wordt bedoeld en wat een voorbeeld is van een antwoord met de maximaal te behalen punten? Kunt u aangeven hoe u denkt dit onderdeel van dit gunningscriteria op objectieve wijze kunt beoordelen?	Voor het adequaat uit kunnen voeren van Opdrachten voor A&P testen dient Opdrachtnemer te beschikken over tooling. Inschrijver laat via het antwoord zien in welke tooling hij heeft geïnvesteerd, inclusief de versies die hij gebruikt, of hij alleen vertrouwt op commercial of the shelf producten of toegevoegde waarde ziet in eigen ontwikkelde of alternatieve producten, waarom deze tooling wordt gebruikt (effectiviteit en efficiency) en met name wat het belang van de tooling is voor het adequaat kunnen uitvoeren van A&P testen. Uw antwoord zal worden beoordeeld op de wijze genoemd in het Beschrijvend Document paragraaf 4.2.7. Naast de inhoud en de volledigheid is ook de onderbouwing van belang. Hier kunt u ook lezen wanneer het antwoord de hoogste score krijgt. In deze paragraaf wordt eveneens beschreven hoe de objectiviteit van de beoordeling wordt geborgd.
163	Bijlage A, 5.1.3, p17	W4, hoe kunt u beoordelen op "hoeveelheid tools"? Kunt u uitleggen wat hiermee wordt bedoeld en wat een voorbeeld is van een antwoord met de maximaal te behalen punten? Is 2 tools een goede hoeveelheid, of 10 of 20? Kunt u aangeven hoe u denkt dit onderdeel van dit gunningscriteria op objectieve wijze kunt beoordelen?	Zie antwoord op vraag 162.
164	Bijlage A, 5.1.3, p17	W4, hoe kunt u beoordelen op "gebruik van de tools". Kunt u uitleggen wat hiermee wordt bedoeld en wat een voorbeeld is van een antwoord met de maximaal te behalen punten? Kunt u aangeven hoe u denkt dit onderdeel van dit gunningscriteria op objectieve wijze kunt beoordelen?	Zie antwoord op vraag 162.
165	Bijlage A, 5.1.3, p17	W4, hoe kunt u beoordelen op "recente versie van tools"? Kunt u uitleggen wat hiermee wordt bedoeld en wat een voorbeeld is van een antwoord met de maximaal te behalen punten? Kunt u aangeven hoe u denkt dit onderdeel van dit gunningscriteria op objectieve wijze kunt beoordelen?	Zie antwoord op vraag 162.
166	Bijlage A, 5.1.3, p17	W4, hoe kunt u beoordelen op "participatie bij ontwikkeling tooling"? Kunt u uitleggen wat hiermee wordt bedoeld en wat een voorbeeld is van een antwoord met de maximaal te behalen punten? Kunt u aangeven hoe u denkt dit onderdeel van dit gunningscriteria op objectieve wijze kunt beoordelen?	Zie antwoord op vraag 162.

167	Bijlage A, 5.1.3, p17	W5, u geeft aan dat “Beoordeling vindt o.a. plaats op ...”. Door het gebruik van “onder andere” lijkt het erop dat deze lijst niet volledig is. Kunt u de volledige lijst van beoordelingscriteria delen?	Zie antwoord op vraag 156.
168	Bijlage A, 5.1.3, p17	W5, hoe kunt u beoordelen op “betrouwbaarheid van de bron”? Kunt u uitleggen wat hiermee wordt bedoeld en wat een voorbeeld is van een antwoord met de maximaal te behalen punten? Kunt u aangeven hoe u denkt dit onderdeel van dit gunningscriteria op objectieve wijze kunt beoordelen?	Voor het adequaat uit kunnen voeren van Opdrachten voor A&P testen dient Opdrachtnemer te beschikken over relevante informatie met betrekking tot (mogelijke) kwetsbaarheden. Deze informatie zal onder meer afkomstig zijn uit verschillende voor Opdrachtnemer beschikbare bronnen. Inschrijver laat via het antwoord zien hoe deze informatie wordt verkregen en gebruikt wordt en wat het belang van deze bronnen, met name ten aanzien van betrouwbaarheid en actualiteit, is voor het adequaat kunnen uitvoeren van A&P testen. Uw antwoord zal worden beoordeeld op de wijze genoemd in het Beschrijvend Document paragraaf 4.2.7. Naast de inhoud en de volledigheid is ook de onderbouwing van belang. Hier kunt u ook lezen wanneer het antwoord de hoogste score krijgt. In deze paragraaf wordt eveneens beschreven hoe de objectiviteit van de beoordeling wordt geborgd.
169	Bijlage A, 5.1.3, p17	W5, hoe kunt u beoordelen op “de snelheid waarbinnen de informatie beschikbaar is”? Kunt u uitleggen wat hiermee wordt bedoeld en wat een voorbeeld is van een antwoord met de maximaal te behalen punten? Kunt u aangeven hoe u denkt dit onderdeel van dit gunningscriteria op objectieve wijze kunt beoordelen?	Zie antwoord op vraag 168.
170	Bijlage A, 5.1.4, p18	W6, u geeft aan dat “Beoordeling vindt o.a. plaats op ...”. Door het gebruik van “onder andere” lijkt het erop dat deze lijst niet volledig is. Kunt u de volledige lijst van beoordelingscriteria delen?	Zie antwoord op vraag 156.
171	Bijlage A, 5.1.4, p18	W6, hoe kunt u beoordelen op “mate waarin de kennisdeling op specifieke doelgroepen binnen Opdrachtgever is gericht”? Kunt u uitleggen wat hiermee wordt bedoeld en wat een voorbeeld is van een antwoord met de maximaal te behalen punten? Kunt u aangeven hoe u denkt dit onderdeel van dit gunningscriteria op objectieve wijze kunt beoordelen?	Opdrachtgever wil een robuuste en veilige ICT omgeving in stand kunnen houden. Kennis van Opdrachtnemers op het gebied van kwetsbaarheden kan daarbij van toegevoegde waarde zijn voor Opdrachtgever en zijn functionarissen die betrokken zijn bij beleid, besturing, voortbrenging, beheer en exploitatie van ICT onderdelen etc. Inschrijver laat via het antwoord zien of hij te dienaangaande kennis kan en wil delen, op welke wijze, voor welke doelgroepen en met welke frequentie, alsmede hoe, welke kennisdeling de beste toegevoegde waarde biedt voor Opdrachtgever. Uw antwoord zal worden beoordeeld op de wijze genoemd in het Beschrijvend Document paragraaf 4.2.7. Naast de inhoud en de volledigheid is ook de onderbouwing van belang. Hier kunt u ook lezen wanneer het antwoord de hoogste score krijgt. In deze paragraaf wordt eveneens beschreven hoe de objectiviteit van de beoordeling wordt geborgd.

172	Bijlage A, 5.1.4, p18	W6, hoe kunt u beoordelen op “de vorm”? Kunt u uitleggen wat hiermee wordt bedoeld en wat een voorbeeld is van een antwoord met de maximaal te behalen punten? Kunt u aangeven hoe u denkt dit onderdeel van dit gunningscriteria op objectieve wijze kunt beoordelen?	Zie antwoord op vraag 171.
173	Bijlage A, 5.1.4, p18	W6, hoe kunt u beoordelen op “de frequentie”? Kunt u uitleggen wat hiermee wordt bedoeld en wat een voorbeeld is van een antwoord met de maximaal te behalen punten? Kunt u aangeven hoe u denkt dit onderdeel van dit gunningscriteria op objectieve wijze kunt beoordelen?	Zie antwoord op vraag 171.
174	Bijlage A, 5.1.4, p18	W7, “Op welke wijze werd per medewerker geïnvesteerd aan kennis in de jaren 2020-2021-2022 (met bewijs)?” Wat wordt er bedoeld met deze zin en met “investeren aan kennis”?	De zin wordt als volgt gewijzigd: “Op welke wijze werd per medewerker geïnvesteerd in kennis in de jaren 2020-2021-2022 (met bewijs)?”
175	Bijlage A, 5.1.4, p18	W7, “Op welke wijze werd per medewerker geïnvesteerd aan kennis in de jaren 2020-2021-2022 (met bewijs)?” Op welke wijze dient dit bewijs aangeleverd te worden? Is dit bewijs onderdeel van het paginalimiet?	Voor het adequaat uit kunnen voeren van Opdrachten voor A&P testen dient Opdrachtnemer te beschikken over personeel dat over de juiste kennis beschikt. Inschrijver laat via het antwoord zien hoe hij heeft geborgd dat zijn personeel en eventueel daarin te onderkennen specifieke groepen of niveaus, daarvoor doorlopend over de juiste kennis beschikt. Uw antwoord zal worden beoordeeld op de wijze genoemd in het Beschrijvend Document paragraaf 4.2.7. Naast de inhoud en de volledigheid is ook de onderbouwing van belang, zoals bijvoorbeeld inzage in de verschillende onderdelen van het kennissysteem, de frequentie dat bijvoorbeeld opleidings- en bijscholingsprogramma's (moeten) worden gevolgd en investeringen die u gemiddeld per medewerker per jaar heeft gedaan. In deze paragraaf wordt eveneens beschreven hoe de objectiviteit van de beoordeling wordt geborgd. Het bewijs mag als separate bijlage worden aangeleverd.
176	Bijlage A, 5.1.4, p18	W7, “Op welke wijze werd per medewerker geïnvesteerd aan kennis in de jaren 2020-2021-2022 (met bewijs)?” U noemt “per medewerker”. Dienen wij hier per individuele medewerker binnen ons cybersecurity team aan te geven wat er werd geïnvesteerd aan kennis?	Zie antwoord op vraag 175.
177	Bijlage A, 5.1.4, p18	W7, Waarom wordt hier 'capture the flag events' genoemd als zijnde een manier om kennis te delen? CTFs zijn een oefening om als eerste binnen te dringen op een systeem, vaak in teamverband, geen kennisdelingevents.	Capture the flag events zijn een praktijk gerichte manier om kennis te delen over efficiënte en effectieve technieken voor het opsporen van kwetsbaarheden en het gebruiken ervan. Deze kennis kan bijdragen aan het adequaat uitvoeren van A&P testen. Het is een voorbeeld van onderdelen van een kennissysteem die bestaan naast reguliere opleidings- en bijscholingsprogramma's.

178	Bijlage A, 5.1.4, p18	W7, u geeft aan dat “Beoordeling vindt o.a. plaats op ...”. Door het gebruik van “onder andere” lijkt het erop dat deze lijst niet volledig is. Kunt u de volledige lijst van beoordelingscriteria delen?	Zie antwoord op vraag 156.
179	Bijlage A, 5.1.4, p18	W7, hoe kunt u beoordelen op “de mate waarin uw kennisstysteem is uitgewerkt op specifieke doelgroepen binnen uw organisatie”? Wellicht is het voor onze organisatie juist van belang het kennisstysteem niet uit te werken voor specifieke doelgroepen. Kunt u uitleggen wat hiermee wordt bedoeld en wat een voorbeeld is van een antwoord met de maximaal te behalen punten? Kunt u aangeven hoe u denkt dit onderdeel van dit gunningscriteria op objectieve wijze kunt beoordelen?	Zie antwoord op vraag 175.
180	Bijlage A, 5.1.4, p18	W7, hoe kunt u beoordelen op “de vorm en de frequentie van kennisuitwisseling”? Kunt u uitleggen wat hiermee wordt bedoeld en wat een voorbeeld is van een antwoord met de maximaal te behalen punten? Is dagelijkse kennisdeling beter dan wekelijkse of maandelijkse kennisdeling? Krijgt een partij die ieder uur kennis deelt meer punten dan een partij die dit iedere maand doet? Kunt u aangeven hoe u denkt dit onderdeel van dit gunningscriteria op objectieve wijze kunt beoordelen?	Zie antwoord op vraag 175.
181	Bijlage A, 5.2.1, p18	W8, u geeft aan dat “Beoordeling vindt o.a. plaats op ...”. Door het gebruik van “onder andere” lijkt het erop dat deze lijst niet volledig is. Kunt u de volledige lijst van beoordelingscriteria delen?	Zie antwoord op vraag 156.
182	Bijlage A, 5.1.4, p18	W8, hoe kunt u beoordelen op “beschikbare testcapaciteit en garanties voor normale en spoedopdrachten”? Kunt u toelichten wat een voorbeeld is van een antwoord met de maximaal te behalen punten? Krijgt een partij die geen andere klanten dan Belastingdienst heeft hier de maximale punten? Kunt u aangeven hoe u denkt dit onderdeel van dit gunningscriteria op objectieve wijze kunt beoordelen?	Opdrachtgever beschikt niet over een (jaarlijkse) planning van alle objecten die voor een A&P test in aanmerking dienen te komen. Om normale en spoed opdrachten voor A&P testen uit te kunnen voeren is Opdrachtgever afhankelijk van de beschikbare capaciteit bij de Opdrachtnemers. Inschrijver geeft via het antwoord aan welke capaciteit hij op welke termijn beschikbaar heeft voor normale en spoedopdrachten en zo mogelijk welke garanties hij daarvoor kan afgeven. Uw antwoord zal worden beoordeeld op de wijze genoemd in het Beschrijvend Document paragraaf 4.2.7. Naast de inhoud en de volledigheid is ook de onderbouwing van belang. Hier kunt u ook lezen wanneer het antwoord de hoogste score krijgt. Een partij die alleen Opdrachtgever als klant heeft krijgt niet automatisch het maximaal aantal punten. In deze paragraaf wordt eveneens beschreven hoe de objectiviteit van de beoordeling wordt geborgd.
183	Bijlage A, 5.2.1, p19	W9, “tot 5 werkdagen voor aanvang van de A&P test kan Opdrachtgever de opdracht kosteloos annuleren.” Kunt u dit veranderen in 10 werkdagen? Uit ervaring blijkt dat de	Zie antwoord op vragen 77 en 88.

		optie tot annuleren op zeer korte termijn een cultuur schept waarbij testen vlak van tevoren worden afgezegd, dan wel verplaatst. Dit leidt tot onnodige kosten aan de kant van Opdrachtnemer én Opdrachtgever. Juist een iets langere termijn van 10 dagen dwingt de aanvrager van een nadere opdracht om goed na te denken over een haalbare en realistische planning. Wanneer een opdracht wordt afgezegd 10 dagen voorafgaande aan de test is er voor Opdrachtnemer nog ruim de tijd om een vervangende opdracht in gang te zetten wat de kans op kosten voor BD beperkt. Bij het annuleren van de opdracht 5 dagen van tevoren is de kans op het kunnen regelen van vervangend werk c.q. een andere opdracht beperkt. Hierdoor zal BD opdraaien voor de kosten van annuleren (tot 100% van de gemiste omzet (gereserveerde tijd)).	
184	Bijlage A, 5.2.1, p19	W9, hoe vaak is het in de afgelopen 3 jaar voorgekomen dat opdrachten binnen 5 dagen voorafgaande aan de test zijn geannuleerd of verplaatst? Kunt u een aantal of percentage noemen?	Zie antwoord op vraag 77.
185	Bijlage A, 5.2.1, p19	W9, u geeft aan dat "Beoordeling vindt o.a. plaats op ...". Door het gebruik van "onder andere" lijkt het erop dat deze lijst niet volledig is. Kunt u de volledige lijst van beoordelingscriteria delen?	Zie antwoord op vraag 156.
186	Bijlage A, 5.2.4, p19	"Indien nodig kan de Opdrachtgever de Opdrachtnemer uitnodigen om mondeling, indien niet anders overeengekomen, op locatie van Opdrachtgever, toelichting over het rapport te geven en richting te geven bij een gewenste oplossing." Kunt u in deze tijd waarin remote werken de norm is, de standaard optie veranderen in een digitale meeting, in plaats van op locatie van Opdrachtgever?	Op 'locatie van Opdrachtgever' mag ook gelezen worden als 'via video vergadering' mits de aard van de toelichting dit toelaat.
187	Bijlage A, 5.2.4, p20	W10, u geeft aan dat "Beoordeling vindt o.a. plaats op ...". Door het gebruik van "onder andere" lijkt het erop dat deze lijst niet volledig is. Kunt u de volledige lijst van beoordelingscriteria delen?	Onder andere (o.a.) wordt in Wens 10 weggelaten: "Beoordeling vindt plaats op".
188	Bijlage A, 5.2.4, p20	W10, "Geef een beschrijving inclusief voorbeelden van de deliverables op basis waarvan u zich conformeert aan de UE 24 tot en met UE27." Kunt u bevestigen dat de "voorbeelden van de deliverables" buiten het paginalimiet van 8 pagina's vallen?	Zie het antwoord op vraag 7.
189	Bijlage A, 5.2.4, p20	W10, "Geef een beschrijving inclusief voorbeelden van de deliverables op basis waarvan u zich conformeert aan de UE 24 tot en met UE27." Kunt u specifieker omschrijven wat u bedoelt met "voorbeelden van de deliverables"? Gaat het hier om voorbeelden een volledige pentestrapportages? Kunt u deze wens aanpassen met exact de voorbeelden van deliverables die u hier verwacht? U noemt er een aantal onder "De beoordeling vindt	Het betreft de deliverables beschreven in de paragrafen 5.2.2 t/m 5.2.4 van Bijlage A – Specificaties van de Opdracht, waaronder het Plan van Aanpak en de concept en definitieve Rapportage. "Onder andere (o.a.)" wordt in deze Wens weggelaten. De voorbeeldrapportage betreffen: - Een blackbox audit van een webbased programma;

		o.a. plaats op:" maar door het gebruik van "onder andere" lijkt deze lijst niet volledig te zijn.	- Een crystalbox audit van een webbased programma; - Een code review.
190	Bijlage A, 5.2.4, p20	W10, hoe kunt u beoordelen op "de mogelijkheid tot handmatig en geautomatiseerd rapporteren"? Kunt u uitleggen wat hiermee wordt bedoeld en wat een voorbeeld is van een antwoord met de maximaal te behalen punten? Kunt u aangeven hoe u denkt dit onderdeel van dit gunningscriteria op objectieve wijze kunt beoordelen?	Voor het adequaat uit kunnen voeren van Opdrachten voor A&P testen zijn ook efficiency en effectiviteit een belangrijk aspect. Inschrijver laat via het antwoord onder andere zien hoe hij in de benodigde Rapportage voorziet en welke middelen hij daarbij inzet zoals geautomatiseerde Rapportages die bijdragen aan de efficiency en effectiviteit (zoals minder menscapaciteit en de voorkoming van fouten bij handmatige werkzaamheden). Uw antwoord zal worden beoordeeld op de wijze genoemd in het Beschrijvend Document paragraaf 4.2.7. Naast de inhoud en de volledigheid is ook de onderbouwing van belang. In deze paragraaf wordt eveneens beschreven hoe de objectiviteit van de beoordeling wordt geborgd. Het bewijs mag als separate bijlage worden aangeleverd.
191	Bijlage A, 5.2.4, p20	W10, waarom noemt u hier "de mogelijkheid tot handmatig en geautomatiseerd rapporteren" als beoordelingscriteria? Levert automatisch rapporteren meer of minder punten op?	Zie antwoord op vraag 190.
192	Bijlage A, 5.2.4, p20	W10, "NB de kwaliteit van de overlegde deliverables wordt maatstaf voor de kwaliteit van de uitgevoerde opdrachten na gunning". Waarom staat deze zin daar? Als een partij slechte voorbeeldrapportages indient, maar wel minimaal 250 punten weet te behalen en hiermee in de raamovereenkomst komt, is het prima volgens BD om slechte rapportages op te leveren? Kan deze zin worden geschrapt?	De kwaliteit van de voorbeeldrapportages is sterk bepalend voor de score van het antwoord op deze Wens. De zin "NB de kwaliteit van de overlegde deliverables wordt maatstaf voor de kwaliteit van de uitgevoerde opdrachten na gunning" wordt gehandhaafd. Gebleken is in het verleden dat inschrijvers voor de gunning kwalitatief hoogwaardige voorbeeldrapportages aanleverden en dat na gunning de kwaliteit van de Diensten te wensen overliet omdat bijvoorbeeld minder ervaren personeel werd ingezet. Opdrachtgever wil dat voorkomen.
193	Bijlage A, 5.2.4, p20	W10, hoe kunt u beoordelen op "de mate van aansluiting van de voorbeeldrapportage [...] aan de gestelde eisen"? Kunt u uitleggen wat hiermee wordt bedoeld en wat een voorbeeld is van een antwoord met de maximaal te behalen punten? Kunt u aangeven hoe u denkt dit onderdeel van dit gunningscriteria op objectieve wijze kunt beoordelen?	"de mate van aansluiting van de voorbeeldrapportage ... aan de gestelde eisen" heeft betrekking op in hoeverre de voorbeeldrapportage voldoet aan beschreven specificaties in paragraaf 5.2 van Bijlage A – Specificatie van de opdracht. De materiedeskundige specialisten van Opdrachtgever die in het beoordelingsteam zitting nemen zijn bij uitstek geschikt om de kwaliteit van de voorbeeldrapportages te beoordelen. Zij beoordelen thans ook de rapportages die door de huidige raamcontractpartijen opleveren.
194	Bijlage A, 5.3, p20	UE28: "Opdrachtnemer heeft een inspanningsverplichting om Opdrachtgever proactief te informeren aangaande mogelijke bedreigingen en/of beveiligingsissues, met betrekking	Deze Eis is zo geformuleerd dat Opdrachtnemer een bepaalde vrijheid heeft ten aanzien van het bepalen van mogelijke bedreigingen die relevant (kunnen) zijn voor Opdrachtgever ten aanzien van de Diensten en het informeren daarover.

		tot de Diensten inclusief eventuele risico's en de mogelijke oplossingen, of te nemen maatregelen met de eventueel daarmee gemoeide kosten." Wij interpreteren UE28 als volgt: Indien er noemenswaardige bedreigingen en/of beveiligingsissues over de door de opdrachtnemer verleende Diensten relevant zijn om te communiceren aan de opdrachtgever zal de opdrachtnemer dit proactief doen. Kunt u bevestigen of deze interpretatie juist is?	Opdrachtgever gaat ervan uit dat Opdrachtnemer in staat is de risico's te kunnen overzien en zich bewust is van zijn verantwoordelijkheid te dienaangaande.
195	Bijlage A, 5.3, p20	UE28: "Opdrachtnemer heeft een inspanningsverplichting om Opdrachtgever proactief te informeren aangaande mogelijke bedreigingen en/of beveiligingsissues, met betrekking tot de Diensten inclusief eventuele risico's en de mogelijke oplossingen, of te nemen maatregelen met de eventueel daarmee gemoeide kosten." Indien de interpretatie van de voorgaande eis onjuist is (vraag 73): Kunt u toelichten welke kosten Opdrachtnemer in rekening brengen voor deze dienstverlening aan Opdrachtgever?	Niet van toepassing.
196	Bijlage A, 5.3, p21	UE28: "Opdrachtnemer heeft een inspanningsverplichting om Opdrachtgever proactief te informeren aangaande mogelijke bedreigingen en/of beveiligingsissues, met betrekking tot de Diensten inclusief eventuele risico's en de mogelijke oplossingen, of te nemen maatregelen met de eventueel daarmee gemoeide kosten." Welke kosten worden bedoeld in de laatste zin? Wordt hier bedoeld dat de Opdrachtnemer proactief moet inschatten voor Opdrachtgever wat het kost om maatregelen te implementeren tegen beveiligingsrisico's?	De kosten die hier worden bedoeld zijn voor de mogelijke oplossingen of maatregelen die Opdrachtnemer zou moeten nemen om de door hem gemelde risico's ten aanzien van de Diensten te kunnen mitigeren en die Opdrachtgever zal moeten vergoeden.
197	Bijlage A, 5.3, p21	UE30, wie zal deze Audit uitvoeren? Kunt u bevestigen dat dit niet gaat om directe concurrenten van Opdrachtnemer?	De Audit zal door een onafhankelijke partij worden uitgevoerd. In dat kader zal de Audit niet door een van de andere Opdrachtnemers worden uitgevoerd. Gezien het vakgebied is het niet uit te sluiten dat de partij die de Audit zal uitvoeren op de ene of andere wijze een concurrent is van de betreffende te auditen Opdrachtnemer.
198	Bijlage A, 5.3, p21	UE30, welke kosten zal Belastingdienst vergoeden aan Opdrachtnemer voor het faciliteren van de Audit?	De kosten van de Audit zelf zijn in principe voor rekening van Opdrachtgever. Zie artikel 26 Bijlage 2 - Concept Raamovereenkomst.
199	Bijlage A, 5.3.1, p21	W11, hoe kunt u objectief beoordelen op "de mate waarop het antwoord voldoet aan de verwachting van het antwoord dat het overtuigend is"? Kunt u uitleggen wat hiermee wordt bedoeld en wat een voorbeeld is van een antwoord met de maximaal te behalen punten? Kunt u aangeven hoe u denkt dit onderdeel van dit gunningscriteria op	Inschrijver geeft via het antwoord op deze Wens aan hoe wordt voldaan aan Eis UE31. Uw antwoord zal worden beoordeeld op de wijze genoemd in het Beschrijvend Document paragraaf 4.2.7. Naast de inhoud en de volledigheid is ook de

		objectieve wijze kunt beoordelen? Dit is onzes inziens een subjectief gunningscriteria; wat de ene persoon overtuigd, hoeft namelijk de andere niet te overtuigen.	onderbouwing van belang. Overtuigend dient gelezen te worden als voldoende onderbouwd ervan uitgaande dat wordt voldaan aan Eis UE31. In deze paragraaf wordt eveneens beschreven hoe de objectiviteit van de beoordeling wordt geborgd.
200	Bijlage A, 5.3.1, p22	W12, hoe kunt u objectief beoordelen op of “het antwoord overtuigend [...] is”? Kunt u uitleggen wat hiermee wordt bedoeld en wat een voorbeeld is van een antwoord met de maximaal te behalen punten? Kunt u aangeven hoe u denkt dit onderdeel van dit gunningscriteria op objectieve wijze kunt beoordelen? Dit is onzes inziens een subjectief gunningscriteria; wat de ene persoon overtuigd, hoeft namelijk de andere niet te overtuigen.	Inschrijver geeft via het antwoord op deze Wens aan hoe wordt voldaan aan Eis UE33. Uw antwoord zal worden beoordeeld op de wijze genoemd in het Beschrijvend Document paragraaf 4.2.7. Naast de inhoud en de volledigheid is ook de onderbouwing van belang. Overtuigend dient gelezen te worden als voldoende onderbouwd ervan uitgaande dat wordt voldaan aan Eis UE33 In deze paragraaf wordt eveneens beschreven hoe de objectiviteit van de beoordeling wordt geborgd.
201	Bijlage A, 5.3.3, p23	UE35, kunt u Inschrijver veranderen in Opdrachtnemer?	Daar waar het een Uitvoeringseis betreft en Inschrijver is genoemd die hier aan dient te voldoen, kunt u in de plaats van Inschrijver Opdrachtnemer lezen.
202	Bijlage A, 5.3.3, p23	UE35, “Opdrachtgever is gerechtigd een kwaliteitstoetsing ten aanzien van de uitvoering van de opdracht door Inschrijver, op basis van de Overeenkomst, alsmede ten aanzien van vertrouwelijkheid, integriteit en beschikbaarheid van de door Opdrachtnemer ter beschikking gestelde Diensten, door een onafhankelijke deskundige te laten uitvoeren;” Wat wordt bedoeld met “een kwaliteitstoetsing ten aanzien van de uitvoering van de opdracht”?	Met kwaliteitstoetsing wordt bedoeld de Audit zoals beschreven in artikel 26 Bijlage 2 - Concept Raamovereenkomst, de uitvoering van de opdracht heeft betrekking op 26.1
203	Bijlage A, 5.3.3, p23	UE35, “Opdrachtgever is gerechtigd een kwaliteitstoetsing ten aanzien van de uitvoering van de opdracht door Inschrijver, op basis van de Overeenkomst, alsmede ten aanzien van vertrouwelijkheid, integriteit en beschikbaarheid van de door Opdrachtnemer ter beschikking gestelde Diensten, door een onafhankelijke deskundige te laten uitvoeren;” Hoe wordt bepaald of de “deskundige” deskundig en onafhankelijk is?	Zie artikel 26 Bijlage 2 - Concept Raamovereenkomst.
204	Bijlage A, 5.3.3, p23	UE35, “Opdrachtgever is gerechtigd een kwaliteitstoetsing ten aanzien van de uitvoering van de opdracht door Inschrijver, op basis van de Overeenkomst, alsmede ten aanzien van vertrouwelijkheid, integriteit en beschikbaarheid van de door Opdrachtnemer ter beschikking gestelde Diensten, door een onafhankelijke deskundige te laten uitvoeren;” Wat wordt bedoeld met “ter beschikking gestelde Diensten”?	Zie begrip Dienst(en) Bijlage 1 - Begrippen- en afkortingenlijst. Het begrip Dienst(en) wordt als volgt gewijzigd: “Dienst(en): Alle door Opdrachtnemer krachtens deze Raamovereenkomst ten behoeve van Opdrachtgever te verrichten werkzaamheden, waaronder mede wordt verstaan de Resultaten van de Dienst(en) op het gebied van Informatiebeveiliging bestaande uit A&P testen.

205	Bijlage A, 5.3.4, p23	UE37, welke typen emailversleuteling worden door Belastingdienst ondersteund?	Zie aanvullende bijlage: Bijlage 6 - BIJLAGE @@ - Veilige informatie-uitwisseling via e-mail.pdf
206	Bijlage A, 6.2, p24	Wat bedoelt u met "voldoende kwaliteit"? Heeft u voorbeelden van wat volgens u een "voldoende kwaliteit" is op ieder van de genoemde punten onder 6.2.1?	Voldoende kwaliteit betekent dat de Diensten voldoen aan hetgeen gesteld in Bijlage A- Specificatie van de opdracht.
207	Beschrijvend document, 5.2.2.2 – GE2	U heeft als eis om het ISO-9001:2015certificaat te overleggen. Wij zijn niet in het bezit van dit certificaat maar beschikken wel over een kwaliteitssysteem dat gelijkwaardig is aan de ISO-9001:2015. Om die reden willen wij een beschrijving van dit systeem aanleveren. Kunt u er mee akkoord gaan dit als gelijkwaardig wordt beschouwd?	Opdrachtgever aanvaardt conform artikel 2.96 Aw, gelijkwaardige certificaten van in andere lidstaten van de Europese Unie gevestigde instanties. Verder volstaan ook bewijsstukken waarin wordt aangetoond dat voorafgaand aan het moment van Inschrijving reeds gestart is met het ISO 9001:2015-certificeringsproces of van een proces voor een gelijkwaardig certificaat én indien wordt aangetoond dat het de ondernemer niet aangerekend kan worden dat het certificaat niet voor de inschrijfdatum is verkregen. Naast deze bewijsstukken zal Inschrijver eveneens moeten bewijzen dat reeds op het moment van Inschrijving, voldoet aan de kwaliteitsnormen die gesteld worden aan een ISO 9001:2015 kwaliteitsmanagementsysteem. Inschrijver moet aannemelijk maken dat het kwaliteitssysteem gelijkwaardig is en Opdrachtgever zal dat beoordelen.
208	Beschrijvend document, 5.5.3, GE5	U verzoekt om een Gedragsverklaring aanbesteden (GVA). Vanwege het feit dat wij een buitenlandse rechtspersoon zijn, kunnen wij geen GVA aanvragen. Voor de volledigheid informeren wij u dat wij daarom graag gebruik maken van de mogelijkheid die art. 2.89 lid 4 Aanbestedingswet 2012 biedt en zullen wij u een verklaring onder ede overleggen waaruit volgt dat de uitsluitingsgronden, zoals bedoeld in artikel 2.86 of 2.87 Aanbestedingswet 2012, niet op onze organisatie van toepassing zijn.	Op basis van artikel 2.89 lid Aw, aanvaardt een aanbestedende dienst aan welke een gegadigde of inschrijver gegevens overlegt ten bewijze dat de uitsluitingsgronden, bedoeld in artikel 2.86 of artikel 2.87, niet op hem van toepassing zijn, ook gegevens en bescheiden uit een andere lidstaat, uit het land van herkomst van de gegadigde of inschrijver of het land waar de gegadigde of inschrijver is gevestigd, die een gelijkwaardig doel dienen of waaruit blijkt dat de uitsluitingsgrond niet op hem van toepassing is. Dit dient een vergelijkbare, van een onafhankelijke instantie afkomstige verklaring te zijn, een onder ede afgelegde verklaring van inschrijver zelf is niet voldoende. Zie ook https://europadecentraal.nl/praktijkvraag/hoe-kan-een-buitenlands-bedrijf-voldoen-aan-de-voorwaarde-van-een-gedragsverklaring-bij-een-europese-aanbesteding
209	Beschrijvend document, par 5.9.2, blz. 27	In de tweede tabel geeft u bij de eerste regel aan dat na gunning eigen bewijsstukken dienen te worden overlegd. Kunt u nader aangeven welke bewijsstukken van het niet schenden u hier verwacht?	De drie tabellen uit paragraaf 5.9.2. komen te vervallen, de tekst uit de paragraaf blijft wel van toepassing. De volgende bewijsstukken dienen aangeleverd te worden in de verificatiefase:

			<table><tr><td>Financiële en economische draagkracht</td><td> • goedgekeurde jaarrekeningen over de laatste 3 boekjaren voorzien van een accountantsverklaring, of • een samenstellingsverklaring over de gevraagde boekjaren, of indien Inschrijver om gegronde redenen de economische en financiële draagkracht niet kan aantonen met één van de twee bovenstaande documenten, mag u dit aantonen met andere documenten waarvan de geschiktheid ter beoordeling van de Aanbestedende dienst is.</td></tr><tr><td>Onderwerpen uit Beschrijvend document</td><td>Bewijsstuk</td><td>Paragraaf</td></tr><tr><td>Norm kwaliteitsmanagement</td><td>een kopie van een geldig kwaliteitscertificaat, afgegeven door een onafhankelijke instantie, zoals NEN ISO 9001 (versie 2015) of vergelijkbaar (ter beoordeling van de Aanbestedende dienst).</td><td>§ 5.5.2.2.</td></tr><tr><td>Norm Informatiebeveiliging</td><td>Een kopie van een geldig kwaliteitscertificaat, afgegeven door een onafhankelijke instantie, zoals NEN ISO 27001 (versie 2013) of vergelijkbaar (ter beoordeling van de Aanbestedende dienst).</td><td>§ 5.5.2.1.</td></tr><tr><td>Gedragsverklaring aanbesteden (GVA)</td><td>Gedragsverklaring aanbesteden, niet ouder dan twee (2) jaar.</td><td>§ 5.5.3.</td></tr><tr><td>Onderwerp uit Bijlage A – Specificatie van de opdracht</td><td>Bewijsstuk</td><td>Eis</td></tr><tr><td>Verzekering</td><td>Bewijs van adequate verzekering of een verklaring waaruit blijkt dat u bereid en in staat bent dit bij gunning af te sluiten.</td><td>Eis 2</td></tr><tr><td>Social return</td><td>Toelichting invulling social return, geen format</td><td>Eis 9</td></tr><tr><td>Onderwerp uit UEA</td><td>Bewijsstuk</td><td>Deel</td></tr><tr><td>Betaling van belastingen of sociale premies conform Artikel 2.87 lid 1 sub j Aw2012</td><td>Verklaring Belastingdienst dat op tijdstip van indienen niet ouder is dan zes (6) maanden.</td><td>Deel III B</td></tr></table>	Financiële en economische draagkracht	• goedgekeurde jaarrekeningen over de laatste 3 boekjaren voorzien van een accountantsverklaring, of • een samenstellingsverklaring over de gevraagde boekjaren, of indien Inschrijver om gegronde redenen de economische en financiële draagkracht niet kan aantonen met één van de twee bovenstaande documenten, mag u dit aantonen met andere documenten waarvan de geschiktheid ter beoordeling van de Aanbestedende dienst is.	Onderwerpen uit Beschrijvend document	Bewijsstuk	Paragraaf	Norm kwaliteitsmanagement	een kopie van een geldig kwaliteitscertificaat, afgegeven door een onafhankelijke instantie, zoals NEN ISO 9001 (versie 2015) of vergelijkbaar (ter beoordeling van de Aanbestedende dienst).	§ 5.5.2.2.	Norm Informatiebeveiliging	Een kopie van een geldig kwaliteitscertificaat, afgegeven door een onafhankelijke instantie, zoals NEN ISO 27001 (versie 2013) of vergelijkbaar (ter beoordeling van de Aanbestedende dienst).	§ 5.5.2.1.	Gedragsverklaring aanbesteden (GVA)	Gedragsverklaring aanbesteden, niet ouder dan twee (2) jaar.	§ 5.5.3.	Onderwerp uit Bijlage A – Specificatie van de opdracht	Bewijsstuk	Eis	Verzekering	Bewijs van adequate verzekering of een verklaring waaruit blijkt dat u bereid en in staat bent dit bij gunning af te sluiten.	Eis 2	Social return	Toelichting invulling social return, geen format	Eis 9	Onderwerp uit UEA	Bewijsstuk	Deel	Betaling van belastingen of sociale premies conform Artikel 2.87 lid 1 sub j Aw2012	Verklaring Belastingdienst dat op tijdstip van indienen niet ouder is dan zes (6) maanden.	Deel III B
Financiële en economische draagkracht	• goedgekeurde jaarrekeningen over de laatste 3 boekjaren voorzien van een accountantsverklaring, of • een samenstellingsverklaring over de gevraagde boekjaren, of indien Inschrijver om gegronde redenen de economische en financiële draagkracht niet kan aantonen met één van de twee bovenstaande documenten, mag u dit aantonen met andere documenten waarvan de geschiktheid ter beoordeling van de Aanbestedende dienst is.																															
Onderwerpen uit Beschrijvend document	Bewijsstuk	Paragraaf																														
Norm kwaliteitsmanagement	een kopie van een geldig kwaliteitscertificaat, afgegeven door een onafhankelijke instantie, zoals NEN ISO 9001 (versie 2015) of vergelijkbaar (ter beoordeling van de Aanbestedende dienst).	§ 5.5.2.2.																														
Norm Informatiebeveiliging	Een kopie van een geldig kwaliteitscertificaat, afgegeven door een onafhankelijke instantie, zoals NEN ISO 27001 (versie 2013) of vergelijkbaar (ter beoordeling van de Aanbestedende dienst).	§ 5.5.2.1.																														
Gedragsverklaring aanbesteden (GVA)	Gedragsverklaring aanbesteden, niet ouder dan twee (2) jaar.	§ 5.5.3.																														
Onderwerp uit Bijlage A – Specificatie van de opdracht	Bewijsstuk	Eis																														
Verzekering	Bewijs van adequate verzekering of een verklaring waaruit blijkt dat u bereid en in staat bent dit bij gunning af te sluiten.	Eis 2																														
Social return	Toelichting invulling social return, geen format	Eis 9																														
Onderwerp uit UEA	Bewijsstuk	Deel																														
Betaling van belastingen of sociale premies conform Artikel 2.87 lid 1 sub j Aw2012	Verklaring Belastingdienst dat op tijdstip van indienen niet ouder is dan zes (6) maanden.	Deel III B																														
210	Bijlage A, par 2.3.6, UE 9 en GUE 1, blz 9	U stelt enerzijds in UE9 dat er ruimte is om gezamenlijk overeen te komen hoe we invulling geven aan de SR eis. Anderzijds biedt u in GUE 1 hierin geen ruimte. Hoe dienen we deze ogenschijnlijke tegenstrijdigheid te interpreteren?	Op welke wijze invulling gegeven wordt aan social return is iets anders dan de verplichting die in GUE1 wordt beschreven. Zie ook het antwoord op vraag 139.																													
211	Bijlage A, par 5.1.4, pag. 18	U vraagt bij W7 om bewijs. Op welke wijze verwacht u hiervoor bewijs te ontvangen?	Zie antwoord op vraag 175.																													
212	Beschrijvend document	Bij de gevraagde diensten voor Attack & Penetration testing kan het voorkomen dat Aanbieder een beroep moet doen op samenwerkende entiteiten, bijvoorbeeld wanneer	De Raamovereenkomst wordt uitgenut door middel van Nadere Overeenkomsten. Met iedere partij wordt één administratieve Nadere Overeenkomst afgesloten																													

	openbare aanbesteding – 5.3 – pagina 21	een Nadere Overeenkomst toeziet op een zeer specialistische A&P vaardigheid of specifieke kennis vereist. Is het toegestaan om indien de opdracht hier om vraagt bij een NOK aan te geven dat gebruik wordt gemaakt van een samenwerkingsverband, omdat dergelijke uitzonderingen niet op voorhand zijn te voorspellen en daarmee niet alle (mogelijke) samenwerkingsverbanden op voorhand kunnen worden opgegeven?	waaronder de opdrachten verwerkt worden. Iedere opdracht bestaat uit een acceptatiebrief met bijbehorende inkoopopdracht. Indien een Inschrijver van een samenwerkingsverband gebruik wenst te maken, dient Inschrijver dit al bij de Inschrijving kenbaar te maken. In zeer uitzonderlijke situaties is dit mogelijk, maar niet zonder voorafgaand schriftelijke toestemming. Uitgangspunt blijft echter wel dat bij Inschrijving kenbaar wordt gemaakt van welke Onderaannemers/Samenwerkingsverbanden gebruik wordt gemaakt.
213	Beschrijvend document openbare aanbesteding – 5.5.2.2 – pagina 24	Wij beschikken niet over een ISO9001 certificering. Alle accountantskantoren zijn desondanks voor het verkrijgen van een vergunning voor wettelijke controles verplicht om een kwaliteitssysteem te hebben. De AFM voert periodiek onderzoek uit naar de werking van dit kwaliteitssysteem bij accountantskantoren. Ondanks dat wij hier geen auditrapport van ontvangen gaan wij er vanuit dat deze controle van overheidswege voldoende is om te voldoen aan uw eis ten aanzien van een kwaliteitsmanagementsysteem. Met voornoemde controle vanuit de AFM, worden uw belangen naar onze mening ook voldoende gediend. Gaat u akkoord met overleggen van het, uit voornoemde kwaliteitscontrole voortvloeiende, transparantieverslag? Zo nee, waarom niet?	Zie het antwoord op vraag 207.
214	Bijlage A, UE21, pagina 16	Voor Sleutelfiguren welke niet Nederlandse ingezetenen zijn kan niet aan de VGB eis worden voldaan, echter kan wel uit het land waar deze Sleutelfiguren zich bevinden een lokaal gelijkwaardige verklaring worden aangeleverd. Gaat Opdrachtgever akkoord met deze aanpassing aan UE21?	Nee, daarmee gaan wij niet akkoord.
215	Beschrijvend document, 4.2.7, p19	Kunt u toelichten hoe u op objectieve wijze beoordeeld of het antwoord bestaat uit “positieve, verrassende en vernieuwende elementen”, dit zijn onze inziens subjectieve beoordelingscriteria wat ingaat tegen de Piano richtlijnen die stellen dat er op een objectieve manier moet worden beoordeeld. Immers, wat voor de ene persoon “positieve, verrassende en vernieuwende elementen” zijn kan voor een ander normaal zijn. Kunt u dit schrappen?	Voor de beoordeling van de Inschrijvingen is een onafhankelijke multidisciplinaire beoordelingscommissie samengesteld bestaande uit Belastingdienstmedewerkers waarin alle benodigde deskundigheid is vertegenwoordigd, zoals materie-, juridische- en inkoopdeskundigheid. De beoordelingsaspecten zullen door meerdere beoordelaars worden beoordeeld om de objectiviteit te waarborgen.
216	Beschrijvend document, par 4.2.7, pag 19	Kunt u aangeven op welke wijze u een objectieve beoordeling borgt wanneer het gaat om de subjectieve termen “positieve, verrassende en vernieuwende”? Kunt u aangeven hoe deze aspecten meetbaar gemaakt worden?	Zie antwoord op vraag 215.
217	Bijlage A, 5.2.1, p18	Hoe kan een natuurlijk persoon “Minimaal voldoen aan level 2 Application Security Verification Standard 4.0 (owasp).”?	Door te beschikken over het “OWASP” certificaat. Zie ook het antwoord op vraag 123.
218	Beschrijvend document, par 5.5.2.3, blz. 24	U spreekt in de titel en de tekst over Referenties (meervoud). Uit de beschrijving van één kerncompetentie maken wij op dat u één referentie vraagt. Kunt u bevestigen dat we met het overleggen van één referentie aan deze geschiktheidseis voldoen?	Zie het antwoord op vraag 11.

219	Bijlage A, par 2.3.6, UE 9, blz 9	Wij gaan graag met u in overleg over de invulling van de Social Return. In deze overleggen participeert onze CSR-officer. Kunt u aangeven wie namens u de contactpersoon is?	Na gunning worden in te vullen details afgestemd met de Contractmanager van Opdrachtgever
220	Bijlage A, par 2.3.6, GUE 1, blz 9	In de praktijk kan het erg lastig zijn om mensen uit de genoemde social return doelgroepen, die in het bezit zijn van de benodigde security clearance, op een bijdragende wijze in te zetten. Heeft u daar nu ervaring mee en welk percentage bereikt u nu?	Opdrachtgever heeft hier in vergelijking tot de Opdracht geen ervaring mee. Zie het antwoord op vraag 139.
221	Beschrijvend document, par 5.5.2.3, pag 24	Momenteel vereist u slechts één kerncompetentie zonder enige kwalitatieve of kwantitatieve waarde. Wij gaan ervan uit dat u niet wenst dat elke IT-partij met minimale ervaring inschrijft en u hierdoor zeer veel tijd kwijt bent aan de beoordeling. Kunt u aangeven welke relevante ervaring u vraagt? Bijvoorbeeld wat 'een vergelijkbare organisatie' betreft? Of bijvoorbeeld wat de minimale omvang van de organisatie van de referentieopdracht dient te zijn. Gelet op de omvang van de Belastingdienst en de complexiteit van uw opdrachten, kunnen wij ons voorstellen dat u hier eisen aan wilt stellen.	Zie het antwoord op vraag 11.
222	Beschrijvend document, par 5.8, pag 25	U geeft aan dat alle inschrijvingen anoniem dienen te zijn. Kunt u aangeven op welke wijze u de voorbeeldrapportages verwacht te ontvangen. Kan hierbij bijvoorbeeld de huisstijl van de organisatie nog wel worden gehanteerd en volstaat het als enkel de bedrijfsnaam wordt geanonimiseerd? Mogen afbeeldingen die in de beantwoording van wensen worden gebruikt huisstijlelementen bevatten?	Ja, de huisstijl van de organisatie kan worden gehanteerd. Het enkel anonimiseren van de bedrijfsnaam volstaat.
223	Bijlage A, par 2.3.6, pag. 8	In de markt is het steeds gebruikelijker om te werken met de bouwblokken wanneer het gaat om social return verplichtingen. Kunt u bevestigen dat de genoemde opsomming niet limitatief is en ook andere invullingen binnen de scope van social return bespreekbaar zijn? (Bijvoorbeeld, maar niet beperkt tot; het geven van trainingen / workshops, omscholingen om kansen op de arbeidsmarkt te vergroten, weerbaarheidstrainingen, sollicitatietrainingen, regionale initiatieven voor behoud en creëren van werkgelegenheid).	Ja, dit past binnen de opzet van Eis UE9.
224	Bijlage A, par 2.3.6, pag. 8	In het kader van de specialistische aard van deze opdracht, is het ook toegestaan om HBO/WO stagiaires op te voeren in kader van Social Return?	Zie het antwoord op vraag 139.
225	Bijlage A, par 5.2.3, pag. 19	U geeft hier aan: "CVSS 3.0". Deze versie is sterk gedateerd en versie 3.1 is momenteel gangbaar. Bent u bereid dit te wijzigen naar versie 3.1?	Klopt, de gangbare versie is 3.1. Wij nemen dit over.

226	Bijlage A, par 5.2.3, pag. 19	Verwacht u, naast de 8 A4 beantwoording van W10, ook een voorbeeldrapportage en een voorbeeld Plan van Aanpak? Zo ja, kunt u aangeven op welke wijze u dit wenst te ontvangen, bijvoorbeeld omvang in pagina's, geanonimiseerd, etc.?	Zie antwoord op vragen 7 en 189.
227	Bijlage A, par 5.3.1, pag. 22	U vraagt bij W12: "wat de gevolgen van versleuteling zijn". Het is Inschrijver onduidelijk waar u op doelt. Kunt u specificeren wat u hierover wilt terugzien in de beantwoording?	Van dit aspect wordt afgezien in de beantwoording op Wens 12. De bullit "Wat de gevolgen van versleuteling zijn" wordt geschrapt uit Bijlage A, paragraaf 5.3.1.
228	Bijlage A, par 2.3.6, pag. 8	U geeft aan dat u een social return verplichting opneemt in de aanbesteding. U geeft aan; minimaal 5% van het totaal aantal in te zetten uren van de Raamovereenkomst ... Kunt u bevestigen dat naar rato is, ofwel 5% van het door opdrachtnemer ingezet aantal uren?	Zie het antwoord op vraag 139.
229	Bijlage A, par 2.3.6, pag. 8	U geeft "die langer werkloos zijn dan 12 maanden" (WW). Doorgaans wordt een periode van 6 maanden gehanteerd. Bent u bereidt dit te aan te passen?	Ja, hiermee gaan wij akkoord.
230	Bijlage A, par 2.3.6, pag. 9	U geeft aan dat Opdrachtnemer elk halfjaar dient te rapporteren, echter bestaat de mogelijkheid dat bijvoorbeeld in het eerste half jaar een lager percentage wordt gerealiseerd en de tweede helft van het contractjaar een hoger percentage gerealiseerd wordt. Kunt u bevestigen dat de social returnverplichting gerealiseerd moet worden binnen de volledige looptijd van de overeenkomst?	Zie het antwoord op vraag 144.
231	Bijlage A, par 2.3.3, pag. 6	Er is geen daadwerkelijke productieketen omdat er geen product is maar sprake is van een dienst. Wat wil de AD hier dan terugzien in de beantwoording van W1? Voorstel van inschrijver is om dit specifieke punt te schrappen in deze beantwoording.	Zie antwoord op de vragen 144, 152 t/m 154.
232	BD, pagina 24	Als wij GE4 goed interpreteren is het overleggen van 1 referentie voldoende zolang het een A&P test betreft. U stelt verder geen eisen aan deze referentie, is dit correct?	Zie het antwoord op vraag 11.
233	GUE 12	Welke garanties zijn afdoende voor het voldoen aan deze eis?	Inschrijver dient erop toe te zien dat Informatie over uit te voeren opdrachten vertrouwelijk wordt behandeld zo dat deze niet bij onbevoegden terecht kan komen.
234	5.1.2 Sleutelfiguren W 2	Is het voldoende dat aan deze eis bij gunning wordt voldaan, gezien de doorlooptijd die gemoeid is met het doorlopen van de veiligheidsonderzoeken?	Bedoeld wordt waarschijnlijk Eis UE21. Zie antwoord op vraag 141.
235	BD, pagina 24	Indien u verder geen aanvullende eisen stelt aan de referentie in termen van omvang, complexiteit, type organisatie, adviseren wij u dit wel te doen. Uw ICT is als bijzonder complex te typeren, u verwerkt gevoelige data van personen en u opereert in een politieke omgeving. U heeft baat bij partijen die binnen deze kaders ervaring hebben met het leveren van hoogkwalitatieve diensten. In de huidige opzet zou een pentest bij een eenmanszaak met zeer simpele ICT de technische bekwaamheid kunnen aantonen.	Zie antwoord op vraag 11.

		Bent u bereid om ons advies over te nemen en aanvullende eisen te stellen aan de referenties? Zo nee, waarom niet?	
236	Bijlage A – pagina 16	Kunt u bevestigen dat de CV's ook anoniem dienen te zijn?	We gaan ervan uit dat de vraag betrekking heeft op Eisen UE17 en UE19. Hier gaat het over de uitvoering van de Overeenkomst. De Sleutelfiguren dienen bij aanvang van de Overeenkomst opgegeven te worden, informatie daaromtrent, inclusief CV's, is uiteraard niet (meer) anoniem.
237	Bijlage A – pagina 16	U geeft bij UE aan dat de VGB niet ouder mag zijn dan 12 maanden. Dit is zeer ongebruikelijk, een VGB door de MIVD of AIVD zijn meestal 5 jaar geldig. Opdrachtnemer dient ook per screening te betalen. Het om de 12 maanden hernieuwen van de screening zal onnodig veel kosten met zich meebrengen en gezien de achterstand bij de diensten gaat dit in de uitvoer ook lastig zijn. Kunt u akkoord gaan met het aanpassen van deze eis naar dat er een geldige VGB dient te zijn? U kunt kortcyclische screening waarborgen door bijvoorbeeld de eis te stellen dat een VOG in aanvulling op een VGB niet ouder dient te zijn dan 12 maanden.	Eis UE21 wordt niet aangepast. Het is mogelijk dat VGB's in bepaalde situaties bij bepaalde opdrachtgevers korter of langer geldig zijn dan 12 maanden. Voor de uitvoering van betreffende opdrachten bij de Belastingdienst geldt op dat moment dat de VGB niet ouder mag zijn dan 12 maanden. Op deze wijze worden risico's welke verband houden met het niet (tijdig) doorgeven van veranderingen (bv wijzigingen in de persoonlijke omstandigheden), die invloed kunnen hebben op de VGB, geminimaliseerd.
238	Bijlage A – pagina 16	Kunt u bevestigen dat een politiescreening (een zogenoemde P-Veiligheidsonderzoek) ook een geldige screening is? Een P-veiligheidsonderzoek wordt door de AIVD speciaal opgeleide politiemedewerkers onder mandaat van de AIVD uitgevoerd.	Ja, dit is ook een geldige screening. Omvangrijker onderzoek dan wat wij vragen.
239	Bijlage A	Onze organisatie beschikt over een grote hoeveelheid security experts verspreid over de wereld bij onze ledenfirma's. U geeft aan dat in het geval een niet-ingezetene een document vergelijkbaar aan een VOG ook toegestaan. In hoeverre is het toegestaan om medewerkers van andere ledenfirma's in te zetten op deze opdracht – met het voorbehoud uiteraard deze medewerkers voldoen aan de door u gestelde eisen omtrent expertise en achtergrond?	Er zijn aan Sleutelfiguren geen eisen gesteld met betrekking tot de nationaliteit en domicilie. Inschrijver dient zelf te beoordelen of de inzet van Sleutelfiguren die niet over de Nederlandse nationaliteit beschikken en/of in het buitenland woonachtig zijn, past binnen de Specificaties.
240	Bijlage A	Kunt u toelichten wat uw wensen zijn in het kader van kennisoverdracht als bijvoorbeeld alternatieve invulling van voor Opdrachtgever 'gereserveerde' testcapaciteit?	De vraag is niet duidelijk. Een verwijzing naar document, paragraaf, EIS of Wens ontbreekt.
241	Bijlage A – pagina 20	8 pagina's voor wens 10 is weinig om eisen UE24 tot en met UE27 uit te werken. Kunt u akkoord gaan om UE25 en UE26 aan te tonen door (ingekorte) voorbeeldrapporten van een blackbox, crystalbox en code review (of gecombineerd) aan te leveren? Dan kunnen wij de overige eisen in de 8 pagina's verwoorden.	Zie antwoord op vraag 7.

242	Bijlage A – Pagina 18	U geeft in Wens 7 aan bewijs te ontvangen van de wijze waarop per medewerker werd geïnvesteerd aan kennis in 2020, 2021 en 2022. Naar welke vorm van bewijs bent u op zoek?	Zie antwoord op vraag 175.
243	Bijlage V – referenties	In het format wordt gevraagd om de naam onderneming, rechtsgeldige vertegenwoordiger en een handtekening van de rechtsgeldige vertegenwoordiger. Klopt onze aanname dat deze gegevens van gegadigde zijn, en dus alleen de gegevens in de tabel “Referentie” betrekking hebben op de referent?	Ja, uw aanname is correct.
244	Bijlage A – pagina 20	UE26 stelt dat scripts en programmatuur noodzakelijk voor het reproduceren van bevindingen om niet ter beschikking dienen te worden gesteld aan Opdrachtgever. Het leveren van script en programmatuur is niet gebruikelijk, niet eenvoudig ivm licenties en ook niet noodzakelijk voor opdrachtgever om haar doel te bereiken. Kan opdrachtgever instemmen met het volgende alternatief? “Opdrachtnemer stelt alle informatie noodzakelijk voor het reproduceren van bevindingen om niet ter beschikking aan Opdrachtgever.”	UE 26 wordt niet aangepast. In voorkomende gevallen respecteert de Opdrachtgever eigendomsrechten van scripts en programmatuur.
245	Bijlage A – pagina 19	U geeft aan dat gebruikte scripts voorafgaand altijd door de Opdrachtgever op werking beoordeeld worden in de testomgeving van Opdrachtgever alvorens deze op zijn ontwikkel- en productiesystemen mogen worden gebruikt. Voor een productie-omgeving kunnen wij het ons voorstellen dat dit een proportionele maatregel betreft. Wij adviseren echter zoveel mogelijk in een test-, acceptatie- of ontwikkelomgeving te werken tijdens testen. Is de beoordeling van scripts vooraf eveneens van toepassing op die omgevingen waarbij eventuele verstoring van het systeem geen impact heeft op de dagelijkse gang van zaken binnen de belastingdienst? Als dit namelijk niet van toepassing is op die omgevingen zou dat een meer werkbare uitvoering faciliteren.	Ja, dit is van toepassing op alle omgevingen i.v.m. dat het al snel een impact heeft op de dagelijkse gang van zaken omdat IV deze omgevingen gebruikt voor hun productie.
246	Bijlage A, UE17 (GUE 14/15)	U benoemt “sleutelfiguren” als het personeel dat belast is met de levering van de Diensten. Dit is een brede beschrijving met veel ruimte voor interpretatie. Kunt u hierin specifieker zijn?	Sleutelfiguren maken deel uit van Personeel van Opdrachtnemer, dat wordt ingezet bij de A&P testen ten behoeve van Opdrachtgever en daarbij directe verantwoordelijkheid nemen voor de in dit kader uit te voeren A&P testen. Sleutelfiguren kunnen daarbij worden ondersteund door andere medewerkers behorend tot Personeel van Opdrachtnemer, die geen zelfstandige of directe verantwoordelijkheid hebben ten aanzien van de uit te voeren werkzaamheden.
247	Bijlage A, UE17 (GUE 14/15)	U stelt dat de te leveren CV’s van sleutelfiguren “cumulatief” minimaal hetgeen gesteld in GUE14/15 dienen te bevatten. In paragraaf 5.1.2 benoemt u sleutelfiguren als het personeel dat belast is met de levering van de Diensten. Wat bedoelt u met “cumulatief” in deze context? Betekent dit dat gegadigde een team dient samen te stellen waarbij ieder teamlid individueel beschikt over (3 van de) de genoemde certificeringen, ervaringsjaren, etcetera? – of bedoelt u dat in het team bij elkaar opgeteld (cumulatief),	Zie antwoord op vraag 142.

		minimaal 3 certificeringen aanwezig moeten zijn en dat we als team borgen dat de gevraagde kennis en ervaring aanwezig is overeenkomstig uw eisen?	
248	Bijlage A, paragraaf 2.3.6.,	Opdrachtnemer heeft behoorlijk wat projecten lopen op het gebied van social return. Is Opdrachtgever bereid met Opdrachtnemer in gesprek te gaan over de wijze waarop Opdrachtnemer de social return verplichting op een passende wijze, bij voorkeur binnen de huidige initiatieven die bij Opdrachtnemer lopen, in te vullen? Zo nee, waarom niet?	Ja, binnen de kaders van Eis UE9.
249	Bijlage A, paragraaf 2.3.6.,	De uit te voeren werkzaamheden zijn niet per definitie werkzaamheden die geschikt zijn voor 'mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt' en aangezien u stelt dat invulling van social return gerelateerd moet zijn aan de opdracht hebben wij 2 vragen: 1. Bedoelt u hier met opdracht elke nadere overeenkomst binnen de raamovereenkomst? Zoja, dat is in onze optiek praktisch nagenoeg onuitvoerbaar door de fragmentatie die dan ontstaat en zal mogelijk leiden tot een onevenredige zware administratieve belasting tijdens de latere verificatie en derhalve zien wij dat dan graag aangepast naar binnen de raamovereenkomst. 2. Het sec moeten realiseren van social return gerelateerd aan de opdracht is een inperking van het social return mechanisme en de beoogde doelen. Wij veronderstellen dat het aannemen /toeleiden naar werk van mensen uit de doelgroep, niet direct gerelateerd aan de opdracht, ook (h)erkend wordt als invulling van social return gelijk aan de wijze waarop ook andere overheidsinstanties (zie ook het Rijksbrede programma Maatwerk voor Mensen https://www.maatwerkvoormensen.nl/sroi-uitgelegd/dit-is-sroi)hier mee omgaan. Is deze veronderstelling correct?	1) De opdracht moet hier gelezen worden als de uitvoering van de Overeenkomst en niet de individuele opdracht voor een bepaalde A&P test. 2) Zie antwoord op vraag 139.
250	Bijlage A, paragraaf 2.3.6.,	Wij werken graag samen met partijen die PSO gecertificeerd zijn omdat deze partijen minimaal 30% mensen in dienst hebben uit de doelgroep(en). Als wij een deel van de uit te voeren werkzaamheden door hen laten doen (vanzelfsprekend onder onze eindverantwoordelijkheid), ziet u deze vorm van ketensamenwerking verdisconteerd naar het aantal uit te besteden uren dan ook als invulling social return omdat daarmee op impactvolle manier maatschappelijk rendement wordt gecreëerd voortvloeiend uit de raamovereenkomst? Zo nee, waarom niet?	Zie antwoord op vraag 139.
251	Bijlage A, pagina 18, 5.2.1	Hier wordt gesteld dat het team van sleutelfiguren tenminste dient te beschikken over 3 certificaten. Dienen dit tenminste 3 verschillende certificaten te zijn?	Ja.
252	Bijlage A – paragraaf 5.1.2. / UE21	Een verklaring van geen bezwaar (vgb) heeft in principe geen einddatum. Zolang medewerkers in dezelfde vertrouwensfunctie en bij dezelfde werkgever werken, blijft dezelfde vgb van kracht. Het is wel gebruikelijk om voor veiligheidsonderzoeken een termijn van maximaal 10 jaar aan te houden, daarmee is de gestelde termijn van 12 maanden relatief kort. Kan Opdrachtgever ermee akkoord gaan dat in te zetten medewerkers op het moment van het uitvoeren van de werkzaamheden beschikken over	Zie antwoord op vraag 237.

		een geldige vgb die nog tenminste 12 maanden geldig is? Zo nee, graag een toelichting bij de gekozen korte termijn.	
253	Bijlage A, paragraaf 5.2.1, pp. 18	U benoemt als eis aan de Sleutelfiguren: "Minimaal kunnen voldoen aan level 2 Application Security Verification Standard 4.0 (owasp)". De ASVS is een standaard met eisen die op security-gebied aan applicaties worden gesteld. Het is geen certificering of eis aan een persoon. Zijn wij juist in onze interpretatie dat u bedoelt dat de sleutelfiguren (de penetratietesters) in staat moeten zijn om alle eisen van ASVS Level 2 aan een applicatie te testen?	Het gaat er in de Eis inderdaad om dat de tester in staat is om minimaal ASVS level 2 aan een applicatie te testen.
254	Bijlage A, paragraaf 5.2.1, pp. 18	U benoemt dat als eis aan de Sleutelfiguren: "In het bezit zijn van drie certificaten gericht op het uitvoeren van A&P testen op Advanced niveau gelijkwaardig aan: OSCP, OSCE, GPEN, GXPEN". Zijn wij juist in onze interpretatie (gezien het belang van goede cybersecurity voor de Belastingdienst) dat dit een individuele eis is aan elke tester die wordt ingezet?	Zie antwoord op vraag 142.
255	Beschrijvend document, paragraaf 5.5.2.3, pp. 24 en Bijlage V Referenties	U vraagt referenties om de kerncompetentie 1 "Kennis van en ervaring met het leveren van diensten op het gebied van IB A&P testen". Er worden geen eisen gesteld aan de referenties (minimum omvang e.d.), waardoor een zeer basale pentest op bijvoorbeeld een webshop al aan de eisen voldoet. Gezien het belang dat de Belastingdienst terecht aan cybersecurity hecht, lijkt het ons aannemelijk dat u partijen wilt selecteren die aan de hoogste kwaliteitsstandaarden voldoen, die (naast certificeringen) vooral met referenties bewezen kunnen worden. Staat u er voor open om scherpere eisen te stellen aan de referenties, bijvoorbeeld dat alle diensten uit paragraaf 2.4 bewezen moeten worden, en dat de referentie een minimum omvang moet hebben?	Zie antwoord op vraag 11.
256	Bijlage A – paragraaf 2.3	Hoe ziet Opdrachtgever de invulling van SROI in relatie tot de gestelde eisen m.b.t. de veiligheid? Gezien de aard van de gevraagde werkzaamheden, zal dit Opdrachtnemers potentieel voor problemen stellen (bijv. screening).	Paragraaf 2.3.6 van Bijlage A – Specificatie van de opdracht geeft ruimte aan Partijen om gezamenlijk invulling te geven aan social return en aan de hand van de rapportages vast te stellen of aan de afspraken te dienaangaande is voldaan, waardoor dat eventueel niet mogelijk was en welke concrete maatregelen genomen kunnen worden, uiteraard binnen de kaders, zoals de overige eisen, die aan de uitvoering van de Overeenkomst zijn gesteld.
257	Bijlage A – Specificatie van de opdracht, 2.3.6 UE9, pagina 8	De Aanbestedende dienst geeft aan dat de Sleutelfiguren die werken aan de opdracht minimaal een VOG dienen te hebben. In hoeverre moeten de Social Return-doelgroep gescreend te worden die werkzaamheden uitvoeren die gerelateerd zijn aan de opdracht?	Zie het antwoord op vraag 246. Als Personeel van Opdrachtnemer behorend tot de social return doelgroep tot de Sleutelfiguren moet worden gerekend, met een directe verantwoordelijkheid voor de uit te voeren A&P testen, dan is het antwoord Ja
258	Bijlage A – Specificatie van	Staat u toe om de eis aan te passen naar: "Gedurende de looptijd van de overeenkomst besteedt de Inschrijver minimaal 5% van de aantal in te zetten uren van de	Zie antwoord op vraag 139.

	de opdracht, 2.3.6 UE9, pagina 8	overeenkomst aan extra werk(ervarings)plaatsen of biedt diensten aan welke de arbeidspositie verbeterd voor mensen uit genoemde social return doelgroepen of dat Opdrachtnemer een maatschappelijk activiteit uitvoeren vanuit onze expertise.	
259	Bijlage A - Specificatie van de opdracht, Sleutelfiguren, UE20, UE21, pagina 16	Staat u ook gelijkwaardige verklaringen uit landen binnen EER toe? Indien akkoord kunt u dit ook aanpassen in Concept raamovereenkomst pag 9, artikel 9	UE20: zie antwoord op vraag 143. UE21: zie antwoord op vraag 214.
260	Bijlage A - Specificatie van de opdracht, Sleutelfiguren, UE20, UE21, pagina 16	U verlangt een VOG en in geval van Staatsgeheim Confidentieel een VGB van niet ouder dan 12 maanden. AIVD geeft zelf aan dat een hernieuwd onderzoek voor A niveau na 5 jaar en niveau C na 10 jaar nodig is. Gezien de administratieve last en kosten (C 720 euro), gaat u ermee akkoord dat de VOG niet ouder is dan 24 maanden en VGB-C geldig is voor looptijd van het contract? Indien akkoord kunt u dit ook aanpassen in Concept raamovereenkomst pag 9, artikel 9	UE20: Deze eis wordt niet aangepast. UE21: zie antwoord op vraag 237.
261	5.2.1.	U noemt "gecertificeerd zijn" in relatie tot Windows, AIX, Linux, Netwerken, Web hosting, databases, etc. Welke certificeringen bedoelt u precies?	De Sleutelfiguren dienen gecertificeerd te zijn om A&P testen op de genoemde platformen uit te kunnen voeren én voldoende werkervaring te hebben op het (technisch-) domein zoals: Windows, AIX, Linux, Netwerken, Web hosting, databases, etc.
262	UE 24	U geeft aan dat gebruikte scripts altijd voorafgaand aan de test door de Opdrachtgever worden beoordeeld op werking, voordat ze gebruikt mogen worden in productie. Echter, onze pentesters hebben een uitgebreid scala aan scripts en tools die zij kunnen inzetten en beslissen vaak tijdens de test of dit nodig is of niet (of dat zij een script moeten aanpassen of zelfs maken). Dit betekent een enorme overhead voor en tijdens de penetratietest. Het beperken van het gebruik van scripts en tools kan deze overhead omlaag brengen, maar heeft dan ook eens sterk negatief effect op de kwaliteit. Om een goede kwalitatieve penetratietest uit te voeren op een efficiënte en effectieve manier, stellen wij voor om de eis te beperken tot de kerntools en -scripts die verwacht gebruikt te worden tijdens de test, en de overige scripts en tools buitenscope van deze eis te verklaren. Gaat u hiermee akkoord?	Opdrachtgever gaat akkoord met het verzoek om de Eis te beperken tot de kerntools en scripts.
263	UE 31/W11	U geeft aan dat gegevens van opdrachtgever gescheiden worden van andere klanten van opdrachtnemer. Kan u verduidelijken wat u bedoeld met gescheiden opgeslagen? Verwacht u hier bijvoorbeeld dat medewerkers van opdrachtnemer separate mail accounts hanteren voor communicatie met opdrachtgever?	Gescheiden betekent dat Gegevens van Opdrachtgever separaat worden opgeslagen van gegevens van andere klanten en zo doende niet inzichtelijk zijn voor onbevoegden

264	Bijlage A, paragraaf 2.3, nr. UE 3	De eis stelt dat de Inschrijver gedurende de gehele looptijd van de Overeenkomst aantoonbaar voldoet aan alle vigerende milieu en arbo wet- en regelgeving. Vraag bij deze eis: Welke regelgevingen bedoelt u hier precies, wat valt wel en wat valt niet binnen deze eis?	Inschrijver dient zelf vast te stellen welke milieu en arbo wet- en regelgeving van toepassing is op zijn onderneming/organisatie c.q. zijn specifieke situatie. Zie voor meer informatie: Milieu: https://www.infomil.nl/ Arbo: https://www.arboportaal.nl/onderwerpen/arbowedgeving.
265	Bijlage A, paragraaf 5.1.2, nr. UE 20	De eis stelt dat Sleutelfiguren gedurende de uitvoering van de Opdracht in het bezit dienen te zijn van een recente Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) voor Natuurlijke Personen welke niet ouder is dan 12 maanden en waaruit blijkt er geen bezwaren zijn voor de uitvoering van de opdracht. Vragen bij deze eis: - Hoe dient de Inschrijver in de praktijk om te gaan met de huidige vertraging in het (VOG) screeningsproces (circa 3 maanden), welke de proactieve houding van de Inschrijver bemoeilijkt? - Welk advies wil Opdrachtgever aan Inschrijver geven om, ondanks de huidige vertraging, alsnog proactief op dit onderdeel te kunnen voorzien? Is het correct om op basis van de eis aan te nemen dat de gestelde 12 maanden van toepassing zijn vanaf de datum van afgifte van de screening?	Inschrijver dient zelf maatregelen te treffen zodat voldaan kan worden aan Eis UE20. Opdrachtgever heeft geen invloed op het proces en doorlooptijden omtrent VOG aanvragen. Rondom Eis UE20 wordt Opdrachtnemer niet gevraagd welke proactieve houding Opdrachtnemer zou kunnen aannemen. Aangezien een VOG specificatie, zoals in het geval van UE20, voor personeel dat bij A&P testen wordt ingeschakeld niet vreemd is, is te overwegen om voor dergelijk personeel elke 12 maanden een nieuwe VOG aan te vragen. De geldigheid betreft inderdaad 12 maanden na afgifte van de VOG.
266	UE 20	Als grote internationale adviesorganisatie maken we graag gebruik van de nieuwste kennis en technieken, waarbij wij ons niet beperken tot Nederland. Daartoe kan de groep van Sleutelfiguren verder worden aangevuld met internationale leden. Is Opdrachtgever akkoord om ook een (lokale) equivalent van een VOG te accepteren voor deze internationale leden?	Zie antwoord vraag 143.
267	UE 21	Als grote internationale adviesorganisatie maken we graag gebruik van de nieuwste kennis en technieken, waarbij wij ons niet beperken tot Nederland. Daartoe kan de groep van Sleutelfiguren verder worden aangevuld met internationale leden. Is Opdrachtgever akkoord om ook een (lokale) equivalent van een VGB niveau C te accepteren voor deze internationale leden?	zie antwoord op vraag 214.
268	Bijlage A, paragraaf 5.1.2, nr. UE 21	De eis stelt dat Sleutelfiguren gedurende de uitvoering van de Opdracht (waarbij sprake is van Gegevens geclassificeerd als Staatsgeheim Confidentieel) minimaal in het bezit dienen te zijn van een recente Verklaring van Geen Bezwaar (VGB) niveau C (van de	Inschrijver dient zelf maatregelen te treffen zodat voldaan kan worden aan Eis UE21. Opdrachtgever heeft geen invloed op het proces en doorlooptijden omtrent VGB aanvragen.

		AIVD/MIVD) welke niet ouder is dan 12 maanden en waaruit blijkt er geen bezwaren zijn voor de uitvoering van de opdracht. Vragen bij deze eis: - Hoe dient de Inschrijver in de praktijk om te gaan met de huidige vertraging in het (VGB) screeningsproces (circa 3 maanden), welke de proactieve houding van de Inschrijver bemoeilijkt? - Welk advies wil Opdrachtgever aan Inschrijver geven om, ondanks de huidige vertraging, alsnog proactief op dit onderdeel te kunnen voorzien? Is het correct om op basis van de eis aan te nemen dat de gestelde 12 maanden van toepassing zijn vanaf de datum van afgifte van de screening (en dus niet vanaf de verloopdatum van de screening)?	Er zijn diverse mogelijkheden om een proactieve houding aan te nemen. Deze verschillen per Inschrijver afhankelijk van de situatie, mogelijkheden en middelen waarover de Inschrijver beschikt. Juist daarom is rondom de invulling van de behoefte van Opdrachtgever een Wens geformuleerd zodat Inschrijvers op basis van hun specifieke situatie, mogelijkheden en middelen hun onderscheidend vermogen kunnen laten zien. Indien Inschrijver aangeeft en kan aantonen, dat reeds voor het uitbrengen van de inschrijving initiatieven zijn ondernomen om de in de toekomst vereiste screening paraat te hebben, zal dit positiever worden gewaardeerd dan een antwoord waaruit blijkt dat de screening op het moment van opdrachtverstrekking nog moet worden opgestart. De geldigheid betreft inderdaad 12 maanden na afgifte van de VGB.
269	Bijlage A, paragraaf 5.2.2, nr. UE 24	De eis stelt dat gebruikte scripts voorafgaand altijd door de Opdrachtgever op werking beoordeeld worden in een testomgeving van de Opdrachtgever. Hoe wenst Opdrachtgever om te gaan met: - (Maatwerk) Scripts, tools, (0-day) exploits of plugins welke gedurende de opdrachttuitvoering vervaardigd worden? Kan dergelijk materiaal met voorrang beoordeeld worden op een testomgeving van de Opdrachtgever gedurende de opdrachttuitvoering? - (Maatwerk) Scripts, tools, (0-day) exploits of plugins welke intellectueel eigendom zijn van Opdrachtnemer en welke onder geen beding onbedoeld publiekelijk vrijgegeven dienen te worden, ten einde maatschappelijke schade te voorkomen? Additionele vraag omtrent deze eis: Is het correct om aan te nemen dat Opdrachtgever niet voor alle ontwikkel- en productiesystemen een representatieve testomgeving beschikbaar heeft?	De opdrachtnemer kan de scripts zelf testen en vervolgens verwijderen. Deze blijven intellectueel eigendom van de opdrachtnemer en worden dan ook niet onbedoeld publiekelijk vrijgegeven. In de meeste gevallen is en een representatieve testomgeving beschikbaar.
270	Bijlage A, paragraaf 5.2.3, nr. UE 25, nummer 5	Item 5 van de eis stelt dat de rapportage een totaaloverzicht van alle getoetste kwetsbaarheden dient te bevatten. Hoe wenst Opdrachtgever om te gaan met de grote hoeveelheid (standaard) kwetsbaarheden welke door standaard tools, zoals webapplicatie scanners (i.e. BurpSuite) en kwetsbaarhedenscanners (i.e. Nessus), gecontroleerd worden:	Opdrachtgever gaat niet akkoord met een digitale uitdraai van de kwetsbaarheden. Hier dient een overzicht te worden gemaakt op basis van hoofdcategorieën en beveiligingsaspecten. Het is voor opdrachtgever afdoende om de gebruikte scanprofielen te documenteren.

		- Is het voor Opdrachtgever wenselijk een volledige (digitale) uitdraai van getoetste kwetsbaarheden op te nemen als digitale bijlage van de rapportage? - Is het voor Opdrachtgever afdoende indien het totaaloverzicht van alle getoetste kwetsbaarheden opgesteld wordt op basis van hoofdcategorieën en beveiligingsaspecten waarop de kwetsbaarheden betrekking hebben? Is het voor Opdrachtgever afdoende indien de gebruikte scanprofielen (instellingen en specificaties van de gebruikte scan) worden gedocumenteerd?	
271	Bijlage A, paragraaf 5.2.3, nr. UE 26	De laatste zin in deze eis is onduidelijk: “Indien voor het reproduceren van bevindingen speciale scripts of programmatuur noodzakelijk is dan dienen deze door Opdrachtnemer om niet ter beschikking te worden gesteld aan Opdrachtgever.” Vragen bij deze eis: - Is het correct om op basis van bovenstaande zin aan te nemen dat speciale scripts of programmatuur ter beschikking dienen te worden gesteld aan Opdrachtgever? Hoe wenst Opdrachtgever om te gaan met speciale scripts of programmatuur, waarvoor een (commerciële) licentie benodigd is?	Ja dat is correct. Zie ook antwoord op vraag 244.
277	Beschrijvend document, 2.4.4, p8-9	Wat bedoelt u met “Eventuele doorgevoerde consequenties ten aanzien van een Opdrachtnemer met betrekking tot onvoldoende geleverde kwaliteit van de Diensten of Offerteaanvraag onder steekproef”	Bij de hantering van het verdeelsysteem wordt met een aantal zaken rekening gehouden zoals: - Doorgevoerde consequenties aanzien van een Opdrachtnemer door het leveren van onvoldoende kwaliteit, zie paragraaf 6.2 van Bijlage A – Specificatie van de opdracht. Doorgevoerde consequenties ten aanzien van een Opdrachtnemer met betrekking tot Offerteaanvragen onder steekproef, zie paragraaf 5.1.1 van Bijlage A – Specificatie van de opdracht.
273	Bijlage A – blz 22 Specificatie van de opdracht-UE32	U schrijft dat gegevens "niet buiten de organisatie van Opdrachtnemer verwerkt (mogen) worden". Bedoelt U hier dat alleen on-premise wordt toegestaan? Of mogen ook cloud-oplossingen als Microsoft Teams, O365 etc. worden gebruikt?	Er staat niet Opdrachtgever, maar Opdrachtnemer.
274	Bijlage A – blz 7, UE6	Deze eis lijkt relevant te zijn voor leveranciers van producten, niet van diensten zoals A&P tests. Mocht u toch van mening zijn dat dit relevant is voor deze aanbesteding, kunt u dan nader specificeren wat u verstaat onder 'de gehele keten', en met name of dit ook	Het betreft hier een risicoanalyse met betrekking tot ISV binnen de productieketen van de Diensten zelf, niet van hulpmiddelen die daarvoor worden ingezet. Deze productieketen is kort ten aanzien van Diensten waardoor een risicoanalyse ISV

		opgaat voor bedrijfsmiddelen zoals kwetsbaarheidsscanners, besturingssystemen, smartphones, laptops en vervoersmiddelen die onze experts gebruiken?	ook maar beperkt van toepassing is. Voor de levering van producten is dat inderdaad heel anders.
275	Bijlage A – blz 19 5.2.3 (Onderzoeksrapport)	U schrijft dat moet worden "aangetoond dat de kwetsbaarheid daadwerkelijk uitgevoerd (geëxploiteerd) kan worden". Is het daarbij voldoende om aan te tonen dat er exploit code bestaat, of moet er een specifieke PoC voor de onderhavige omgeving worden aangeleverd?	De gevonden kwetsbaarheden moeten in de bevinding reproduceerbaar zijn. Om deze reden moet er een specifieke PoC voor de bevinding worden aangeleverd. Dit moet een beschrijving zijn waardoor het voor opdrachtgever mogelijk wordt om de bevinding te reproduceren en op te lossen.
276	Bijlage A, 5.2.1, p18	Wat wordt er bedoeld met GXPEN, moet dit zijn GXPN?	Klopt, GXPN.